

Promemoria

Några frågor med anledning av ändringar i kapitaldirektivet

Sammanfattning

Rådets direktiv 77/91/EEG när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital (kapitaldirektivet) antogs år 1976. Direktivet gäller bl.a. för svenska publika aktiebolag. Europaparlamentet och rådet har nu antagit ett direktiv om ändring av kapitaldirektivet. Ändringsdirektivet är avsett att bidra till att främja näringslivets effektivitet och konkurrenskraft utan att skyddet för aktieägare och borgenärer försämras.

För att uppnå detta syfte innehåller direktivet bestämmelser som gör det möjligt för medlemsstaterna att under vissa förutsättningar tillåta publika aktiebolag att ge ut aktier mot betalning med apportegendom utan att kräva att det inhämtas ett särskilt sakkunnigutlåtande.

Det finns vidare bestämmelser om att publika aktiebolag skall kunna tillåtas att förvärva egna aktier utan den tioprocentbegränsning som tidigare har gällt och att ett bemyndigande för styrelsen att besluta om sådana förvärv skall kunna gälla i upp till fem år.

Direktivet innehåller också bestämmelser som gör det möjligt för medlemsstaterna att tillåta publika aktiebolag att under vissa förutsättningar bevilja lån i syfte att tredje man skall kunna förvärva aktier i bolaget.

Slutligen innehåller direktivet en bestämmelse om att borgenärer skall ha rätt att tillgripa rättsliga eller administrativa förfaranden om deras fordringar äventyras till följd av en minskning av aktiekapitalet i ett publikt aktiebolag.

I promemorian övervägs om några lagändringar är nödvändiga eller av andra skäl bör genomföras med anledning av direktivet. Dessa överväganden leder till bedömningen att det inte krävs några ändringar i svensk lag för att denna skall vara förenlig med direktivet. Vidare görs den bedömningen att i de avseenden där det är upp till Sverige att avgöra huruvida direktivets bestämmelser skall genomföras i nationell rätt, denna möjlighet inte bör utnyttjas.

Innehållsförteckning

1	Ärendet	3
2	Direktivets innehåll	5
2.1	Allmänt	5
2.2	Apportegendom.....	5
2.3	Förvärv av egna aktier	6
2.4	Lån till förvärv av aktier	6
2.5	Borgenärsskydd vid minskning av aktiekapitalet	6
2.6	Övrigt	7
3	Genomförande av direktivet	8
3.1	Allmänna utgångspunkter	8
3.2	Revisorsyttrande avseende apportegendom	9
3.3	Förvärv av egna aktier	13
3.4	Lån till förvärv av aktier	18
3.5	Borgenärsskydd vid minskning av aktiekapitalet	20
Bilaga 1	Rådets andra direktiv av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga (77/91/EEG).	24
Bilaga 2	Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/68/EG av den 6 september 2006 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital.....	41

1 Ärendet

Det andra bolagsrättsliga direktivet¹ (kapitaldirektivet) antogs år 1976. Direktivet syftar till att skydda aktieägarnas och tredje parts intressen och samordna de nationella bestämmelserna om bl.a. bolagsbildning, krav på minimikapital, utdelningar till aktieägare, ökning av aktiekapital och minskning av aktiekapital. Direktivet finns i *bilaga 1*.

Inom ramen för den fjärde etappen av det program för att förenkla inre marknadslagstiftningen (SLIM), som kommissionen sjösatte i oktober 1998, lade en arbetsgrupp för bolagsrätt i september 1999 fram en rapport om förenklingen av bl.a. kapitaldirektivet.² Rapporten innehöll rekommendationer på de områden där en förenkling skulle kunna uppnås.

I en rapport till Europaparlamentet och rådet³ angav kommissionen att den i stort instämde med rekommendationerna i SLIM-gruppens rapport rörande kapitaldirektivet och därför avsåg att undersöka hur man bäst kunde ändra direktivet i detta syfte. Även enligt ”Report on a Modern regulatory Framework for Company Law in Europe” (som lades fram i november 2002 av en högnivågrupp bestående av bolagsrättsexperter) var flertalet av SLIM-gruppens förslag värda att genomföras.

I sitt meddelande till rådet och Europaparlamentet ”Modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen – Handlingsplan” av den 21 maj 2003⁴ konstaterade kommissionen att en förenkling och modernisering av kapitaldirektivet utifrån de förslag och rekommendationer som lämnats väsentligen skulle bidra till att främja näringslivets effektivitet och konkurrenskraft utan att skyddet för aktieägare och borgenärer skulle försämrats.

Hösten 2004 presenterade kommissionen i enlighet med bl.a. den nyss nämnda handlingsplanen ett förslag till ändringar av kapitaldirektivet.⁵ Kommissionens förslag behandlades därefter i rådets arbetsgrupp för bolagsrättsliga frågor. Ändringsdirektivet antogs av Europaparlamentet och rådet den 6 september 2006.⁶ Direktivet finns i *bilaga 2*.

I denna promemoria övervägs om några lagändringar är nödvändiga eller annars bör göras i anledning av direktivet. Samråd har, ifråga om hur direktivet lämpligen bör genomföras, skett med ett antal myndigheter

¹ Rådets andra direktiv av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga (77/91/EEG), EGT L 26, 31.1.1977, s. 1, senast ändrat genom anslutningsakten 2003 (EUT L 236, 23.9.2003, s. 33).

² Rekommendation av arbetsgruppen för förenkling av bolagsrättslagstiftningen om förenklingen av första och andra bolagsrättsdirektiven, september 1999.

³ Rapport från kommissionen, Resultaten av den fjärde fasen av SLIM, 4 februari 2000 [KOM(2000) 56 slutlig].

⁴ KOM(2003) 284 slutlig.

⁵ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, KOM(2004) 730 slutlig.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/68/EG av den 6 september 2006 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, EUT L 264, 25.9.2006, s. 32.

och organisationer, däribland Svenskt Näringsliv, Aktiespararna, FAR och Bolagsverket.

2 Direktivets innehåll

2.1 Allmänt

Det övergripande syftet med kapitaldirektivet är att fastställa villkor som skall vara uppfyllda för att säkerställa att ett bolags kapital bevaras i borgenärernas intresse. Syftet är vidare att skydda minoritetsaktieägarna. Medlemsstater som skiljer mellan publika och privata aktiebolag är skyldiga att tillämpa direktivet på publika aktiebolag.

De nu beslutade ändringarna av direktivet syftar främst till att underlätta åtgärder som rör kapitalbildningen inom publika aktiebolag. Avsikten är att företagen skall kunna reagera snabbare, till lägre kostnad och med mindre tidsspillan på förändringar på marknader som är relevanta för dem med avseende på kapitalstorlek, kapitalstruktur och äganderätt. Ändringarna skall på så sätt bidra till att främja näringslivets effektivitet och konkurrenskraft utan att skyddet för aktieägare och borgenärer försämras.

2.2 Apportegendom

Om aktier skall ges ut mot apportegendom skall enligt artikel 10.1 i kapitaldirektivet en eller flera oberoende sakkunniga avge ett utlåtande om apportegendomen innan bolaget bildas eller får tillstånd att börja sin verksamhet. I artikel 10.2 anges vad ett sådant sakkunnigutlåtande skall omfatta. Utlåtandet skall enligt artikel 10.3 offentliggöras. Kravet på sakkunnigutlåtande gäller även när aktier ges ut mot apportegendom som ett led i ökningen av det tecknade kapitalet (apportemission). Detta framgår av artikel 27.2 i kapitaldirektivet.

Enligt den nya artikeln 10a ges medlemsstaterna en möjlighet att besluta att bestämmelserna i artiklarna 10.1–10.3 inte skall tillämpas om det finns en tydlig referenspunkt för värderingen av apportegendomen. I viss utsträckning skall dock minoritetsaktieägarna ha rätt att kräva en sedvanlig värdering.

Om apportegendom enligt artikel 10a förekommer utan att det finns ett sådant sakkunnigutlåtande som avses i artikel 10.1–10.3, skall enligt den nya artikeln 10b, viss särskild information offentliggöras inom en månad efter den faktiska tidpunkten för egendomstillskottet.

Genom en följdändring i artikel 27.2 är artiklarna 10a och 10b tillämpliga även vid apportemission.

De nya bestämmelserna i artikel 10a om apportegendom är fakultativa, dvs. det är upp till varje medlemsstat att ta ställning till om bestämmelserna skall genomföras i nationell rätt. Om en medlemsstat väljer att genomföra bestämmelserna i artikel 10a är den dock skyldig att genomföra även bestämmelserna i artikel 10b.

2.3 Förvärv av egna aktier

Kapitaldirektivet innehåller olika bestämmelser om förvärv av egna aktier. Tidigare krävdes att *minst* ett antal särskilt angivna villkor skulle vara uppfyllda för att sådana förvärv skall få ske (artikel 19.1). Sålunda krävdes t.ex. ett högst 18 månader gammalt tillstånd av bolagsstämman. Det krävdes också att värdet av de förvärvade aktierna inte översteg tio procent av det tecknade kapitalet. Medlemsstaterna var fria att i nationell lagstiftning föreskriva ytterligare villkor för förvärv av egna aktier.

I sin nya lydelse innehåller artikel 19.1 först en uppräkningslista av villkor som medlemsstaterna *måste* uppställa, om den nationella lagstiftningen tillåter bolag att förvärva egna aktier. Ett sådant villkor är – liksom tidigare – att bolagsstämman skall ha lämnat sitt tillstånd till förvärvet. Medlemsstaterna kan dock tillåta att tillståndet gäller i upp till fem år. Därefter följer en uppräkningslista av för medlemsstaterna frivilliga villkor. Ett av dessa villkor innebär att värdet av de förvärvade aktierna får uppgå till högst en viss andel av det tecknade kapitalet. Denna gräns, som medlemsstaterna själva får fastställa, får emellertid inte sättas lägre än tio procent av det tecknade kapitalet. Några andra villkor än de som är särskilt uppräknade i artikeln tillåts inte.

2.4 Lån till förvärv av aktier

Enligt den tidigare lydelsen av artikel 23.1 i kapitaldirektivet fick ett bolag inte ge förskott, lämna lån eller ställa säkerhet ("finansiellt bistånd") i syfte att tredje man skulle förvärva aktier i bolaget. Genom den nya lydelsen av denna artikel ges medlemsstaterna möjlighet att tillåta publika aktiebolag att på vissa i direktivet närmare angivna villkor ge finansiellt bistånd i syfte att tredje man skall kunna förvärva aktier i bolaget. Bland annat krävs att transaktionerna sker på rättvisa marknadsvillkor och att de på förhand underställs bolagsstämman för godkännande. Det finansiella biståndet för förvärv av aktier i bolaget får emellertid inte vid något tillfälle leda till att det inte finns täckning för det bundna egna kapitalet.

Enligt den nya artikeln 23a skall medlemsstaterna genom lämpliga åtgärder säkerställa att transaktioner, som utgör finansiellt bistånd till vissa bolag närstående, inte strider mot bolagets bästa.

Den nya bestämmelsen om tillåtande av förvärvslån m.m. i artikel 23.1 är fakultativ. Om en medlemsstat väljer att utnyttja möjligheten att tillåta denna typ av transaktioner, är emellertid skyddsbestämmelserna i artiklarna 23.1 och 23a obligatoriska och måste alltså i så fall genomföras i nationell rätt. Avsikten torde vidare vara att några andra villkor än de som är särskilt uppräknade i artikeln inte tillåts i nationell lagstiftning.

2.5 Borgenärsskydd vid minskning av aktiekapitalet

Enligt artikel 32.1 i kapitaldirektivet i dess tidigare lydelse hade åtminstone de borgenärer, vilkas fordringar hade uppkommit före offentliggörandet av ett beslut om minskning av aktiekapitalet, rätt att få

säkerhet för de fordringar som inte var förfallna till betalning vid offentliggörandet. Det var sedan medlemsstaterna själva som – inom vissa ramar – hade att fastställa villkoren för utövandet av en borgenärs rätt att erhålla säkerhet.

Enligt den nya lydelsen av artikel 32.1 är det också framgent medlemsstaterna som själva skall fastställa villkoren för borgenärsskyddet vid minskning av aktiekapitalet. Medlemsstaterna skall dock säkerställa att borgenärerna kan tillgripa rättsliga eller administrativa förfaranden om de kan visa att minskningen medför en risk för att deras fordringar inte gottgörs och att de inte har erhållit betryggande säkerhet från bolaget.

2.6 Övrigt

Ändringsdirektivet trädde i kraft den 15 oktober 2006 (artikel 3). Det skall vara genomfört av medlemsstaterna senast den 15 april 2008 (artikel 2.1).

3 Genomförande av direktivet

3.1 Allmänna utgångspunkter

Genom ett mångårigt arbete inom EG, har en omfattande harmonisering på bolagsrättens område uppnåtts i Europa. I kapitaldirektivet, som antogs redan år 1976, fastställs kraven för flera kapitalrelaterade åtgärder som aktiebolag vidtar. Inom EG har under år 2006 inletts en studie av alternativ till det system för kapitalskydd som ligger till grund för kapitaldirektivet. I avvaktan på resultatet av studien, har ett antal mer begränsade ändringar av kapitaldirektivet nu beslutats i syfte att uppnå en förenkling och modernisering av direktivet.

Kapitaldirektivet är bindande för medlemsstaterna med avseende på det resultat som skall uppnås. Flertalet av de nu beslutade ändringarna är emellertid fakultativa och det är alltså upp till varje medlemsstat att ta ställning till om de bör genomföras i nationell rätt.

I Sverige har nyligen gjorts en total översyn och omarbetning av reglerna för aktiebolag. Detta har lett till en ny aktiebolagslag (2005:551), vilken trädde i kraft den 1 januari 2006. I det lagstiftningsärendet behandlades och övervägdes flera av de frågor som omfattas av ändringarna i kapitaldirektivet. Det är naturligtvis viktigt att ta hänsyn till den ökade internationaliseringen och det faktum att det har blivit allt mer betydelsefullt för svenska företag att kunna skaffa kapital på den internationella kapitalmarknaden. Denna konkurrensaspekt bör därför beaktas när frågan om genomförande nu övervägs. I den mån de nu aktuella frågorna nyligen har varit föremål för överväganden, är det emellertid naturligt att vidhålla de bedömningarna såvida inte särskilda omständigheter talar emot det. Företagens behov av ett förenklat regelverk bör dock generellt tillmätas stor vikt.

Som har nämnts ovan görs det f.n. inom EG en studie av kapitalskyddsreglerna. Syftet är att studien skall utgöra underlag för en samlad översyn av EG:s kapitalskyddsregler. Denna översyn kan antas komma till stånd under de närmaste åren. Även detta innebär att det i nu aktuellt sammanhang kan finnas anledning till viss försiktighet. Ändringar bör genomföras främst om det kan konstateras att det finns ett klart och långsiktigt behov av sådana för att åstadkomma förenklingar för aktiebolagen. Genom att flertalet av ändringarna är fakultativa finns det heller inget som hindrar att Sverige i ett senare sammanhang återkommer i dessa frågor.

Om några lagstiftningsåtgärder skall vidtas, är det huvudsakligen aktiebolagslagen som berörs. Direktivet är tillämpligt även på de finansiella företag som driver sin rörelse i form av ett publikt aktiebolag, t.ex. bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag. För dessa bolag gäller det emellertid i viss utsträckning regler som skiljer sig från reglerna i aktiebolagslagen (se t.ex. 10 och 11 kap. lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse). Om det krävs några överväganden som skiljer sig från dem som görs för de allmänna aktiebolagen, redovisas dessa i det följande. För försäkringsaktiebolagen finns det dessutom en helt egen associationsrättslig reglering i försäkringsrörelselagen

(1982:713). Försäkringsföretagsutredningen har i sitt slutbetänkande Ny associationsrätt för försäkringsföretag (SOU 2006:55) föreslagit en förändring av denna särreglering på så sätt att en ny försäkringsrörelselag endast skall komplettera aktiebolagslagen. Slutbetänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet. De särregler som eventuellt kan behövas för försäkringsaktiebolagen tas om hand i det sammanhanget.

3.2 Revisorsyttrande avseende apportegendom

Bedömning: Det bör inte införas några bestämmelser om att aktier skall kunna betalas med apportegendom utan att det finns ett yttrande av en revisor avseende betalningen.

Bakgrund: Aktier kan betalas antingen i pengar eller med annan egendom än pengar (apportegendom). Vid apportbildning eller apportemission tillskjuter aktieägarna annan egendom än pengar för de aktier som tecknas. Apportegendomen kan i princip utgöras av varje slag av egendom som kan vara en tillgång i bolaget. Det är emellertid ett krav att egendomen är eller kan antas bli till nytta för bolaget.

Kapitaldirektivet innehåller bestämmelser om bl.a. värdering av apportegendom och om krav på sakkunnigutlåtande över sådan egendom. Sålunda skall, enligt artikel 10.1 i kapitaldirektivet, en eller flera oberoende sakkunniga avge ett utlåtande om apportegendomen innan bolaget bildas eller får tillstånd att börja sin verksamhet. Sakkunnigutlåtandet skall beskriva apportegendomen samt ange vilka värderingsmetoder som de sakkunniga har använt och om de beräknade värdena åtminstone motsvarar antal, nominellt värde eller, i avsaknad av sådant värde, bokfört parivärde och eventuell överkurs för de aktier som egendomen utgör betalning för (artikel 10.2). Sakkunnigutlåtandet skall vidare offentliggöras i enlighet med det första bolagsrättsliga direktivet, det s.k. publicitetsdirektivet (artikel 10.3). Vid apportemission skall, enligt artikel 27.2 i kapitaldirektivet, vederlaget för aktierna redovisas i ett utlåtande av en eller flera oberoende sakkunniga. Artikel 10.2 och 10.3 skall därvid tillämpas.

Genom den nya artikeln 10a ges medlemsstaterna möjlighet att underlåta att tillämpa artikel 10.1–10.3, om det finns en tydlig referenspunkt för värderingen av apportegendomen. Artikel 10a.1 tar sikte på de fall där apportegendomen utgörs av värdepapper eller penningmarknadsinstrument. Om sådan egendom värderas till det vägda genomsnittspris som den handlats för på en eller flera reglerade marknader under en tid som skall fastställas i nationell lagstiftning, skall det vara möjligt att medge undantag från bestämmelserna om sakkunnigutlåtande. Om priset har påverkats av extraordinära omständigheter som väsentligt skulle kunna ändra tillgångens värde vid tidpunkten för tillförandet av egendomen, skall emellertid en ny värdering göras.

Artikel 10a.2 och 10a.3 avser annan egendom än överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument. När sådan egendom utgör apportegendom och egendomen redan har blivit föremål för värdering av en oberoende expert, skall det inte krävas något sakkunnigutlåtande enligt artikel 10.1–3. Detta skall dock förutsätta *dels* att det verkliga

värdet har fastställts högst sex månader före det att egendomen tillförs bolaget, *dels* att värderingen har utförts i enlighet med i medlemsstaten allmänt vedertagna normer. Det skall inte heller krävas något sakkunnigutlåtande, om apportegendomens verkliga värde framgår av föregående års redovisning och redovisningen har varit föremål för revision enligt EG:s direktiv om revision av årsbokslut och sammanställd redovisning. Om nya särskilda omständigheter har inträffat som väsentligt skulle kunna ändra tillgångens verkliga värde vid tidpunkten då egendomen tillförs bolaget, skall dock en ny värdering göras.

Artikel 10a innehåller vidare en särskild minoritetsskyddsbestämmelse som är tillämplig när apportegendomen utgörs av annan egendom än överlåtbara värdepapper eller penningmarknadsinstrument. Enligt denna bestämmelse kan aktieägare, som vid tidpunkten för beslutet om en ökning av aktiekapitalet innehade minst fem procent av bolagets tecknade aktiekapital, begära att en ny värdering sker. En sådan begäran kan göras fram till den dag då egendomen tillförs bolaget under förutsättning att aktieägaren eller aktieägarna fortfarande innehar minst fem procent av det tecknade aktiekapitalet såsom detta var när beslutet om kapitalökningen fattades.

Som har framgått ovan avgör varje medlemsstat själv om det i den nationella lagstiftningen skall införas bestämmelser som medger undantag från kravet på sakkunnigutlåtande. Om en medlemsstat väljer att införa sådana bestämmelser, måste emellertid också de skyddsbestämmelser som finns i artikel 10b införas i den nationella lagstiftningen. I artikel 10b.1 föreskrivs att, om apportegendom förekommer utan att det finns ett sakkunnigutlåtande enligt artikel 10.1–10.3, skall en förklaring innehållande vissa angivna uppgifter offentliggöras. Dessa uppgifter skall omfatta en beskrivning av apportegendomen, dess värde samt grunderna för och metoden för värderingen. Vidare skall förklaringen innehålla ett uttalande om huruvida de beräknade värdena minst motsvarar antalet och det nominella värdet eller, i avsaknad av sådant värde, bokfört parivärde och i förekommande fall överkurs i fråga om de aktier för vilka apportegendomen utgör betalning. I förklaringen skall det även finnas ett uttalande om att inga nya särskilda omständigheter med avseende på den ursprungliga värderingen har inträffat. Förklaringen skall offentliggöras i enlighet med de nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med EG:s första bolagsdirektiv, det s.k. publicitetsdirektivet. Offentliggörandet skall ske inom en månad från tidpunkten för tillförandet av egendomen till bolaget.

I artikel 10b.2 regleras det fallet att apportegendom tillförs bolaget utan ett sakkunnigutlåtande i samband med en kapitalökning som har beslutats efter bemyndigande från bolagsstämman. I den situationen skall ett meddelande innehållande datumet för beslutet om kapitalökningen samt den ovan beskrivna informationen offentliggöras innan egendomen faktiskt tillförs bolaget. Den förklaring som sedan skall offentliggöras inom en månad efter egendomstillskottet kan då begränsas till ett uttalande om att inga nya särskilda omständigheter har inträffat efter det att det ovan nämnda meddelandet offentliggjordes. Slutligen skall, enligt artikel 10b.3, varje medlemsstat tillhandahålla skyddsmekanismer som säkerställer att förfarandet enligt artiklarna 10a och 10b följs om apport-

egendom tillförs bolag utan att det finns ett sådant sakkunnigutlåtande som avses i artikel 10.1–10.3.

Enligt artikel 11 skall bestämmelserna i artikel 10 om sakkunnigutlåtande tillämpas även på den situationen att bolaget, inom en viss av medlemsstaterna bestämd tid och för en ersättning om minst en tiondel av det tecknade kapitalet, förvärvar tillgångar från den eller de som har bildat bolaget, s.k. uppskjuten apport. Genom den nya lydelsen av artikel 11.1 görs artiklarna 10a och 10b tillämpliga också i dessa fall.

Som har nämnts ovan gäller sedan tidigare att ersättningen vid en apportemission skall redovisas i ett utlåtande av en eller flera oberoende sakkunniga (artikel 27.2 första stycket). I samma artikels andra stycke har nu lagts till att artiklarna 10a och 10b skall tillämpas även i dessa fall.

I den svenska aktiebolagslagen återfinns bestämmelser om värdering och utlåtande om apportegendom i 2 och 13 kap. I 2 kap. aktiebolagslagen finns bestämmelser om bildande av aktiebolag. Enligt 2 kap. 6 § kan endast sådan egendom som är eller kan antas bli till nytta för bolagets verksamhet utgöra apportegendom. Stiftelseurkunden skall innehålla en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse för en sådan bedömning och för bedömningen av värdet på apportegendomen. Av redogörelsen skall framgå hur värdet på apportegendomen har bestämts och vilka rättsliga och ekonomiska synpunkter som har beaktats vid värderingen (2 kap. 7 §). Om aktier skall betalas med apportegendom, skall en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag lämna ett yttrande över betalningen (2 kap. 19 §). Av yttrandet skall det framgå att all apportegendom har tillförts bolaget, att egendomen är eller kan antas bli till nytta för bolagets verksamhet och att apportegendomen inte har tagits upp till högre värde än det verkliga värdet för bolaget. I yttrandet skall revisorn beskriva apportegendomen och ange vilken metod som har använts vid värderingen. Särskilda svårigheter att uppskatta värdet av egendomen skall anmärkas. Enligt 2 kap. 23 § är en av förutsättningarna för att bolaget skall få registreras att ett revisorsyttrande enligt 2 kap. 19 § visas upp angående sådan apportegendom som anges i stiftelseurkunden. Också vid uppskjuten apport skall ett revisorsyttrande upprättas och hållas tillgängligt (2 kap. 30 § aktiebolagslagen).

I 13 kap. aktiebolagslagen finns bestämmelser om nyemission av aktier. Styrelsens förslag skall, i förekommande fall, innehålla uppgift om att nya aktier skall betalas med apportegendom (13 kap. 5 §). I fråga om apportegendom gäller 2 kap. 6 §, dvs. apportegendomen skall vara eller kunna antas bli till nytta för bolaget. Förslaget skall kompletteras med en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse för bedömningen av värdet på apportegendomen (13 kap. 7 §). Redogörelsen skall granskas av en eller flera revisorer. Av revisorns yttrande skall framgå bl.a. att apportegendomen inte har tagits upp till högre värde än det verkliga värdet för bolaget (13 kap. 8 §; jfr 2 kap. 19 §). En revisor skall även yttra sig över betalningen (13 kap. 23 §). Ett beslut om nyemission får registreras endast om full och godtagbar betalning har erlagts (13 kap. 28 §). I fråga om publika aktiebolag gäller vidare att ett beslut om nyemission av aktier får registreras endast om det visas upp ett yttrande, undertecknat av en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag (13 kap. 42 §). Såvitt gäller apportegendom

skall yttrandet ha det innehåll som anges i 2 kap. 19 § aktiebolagslagen (se ovan).

Skälen för bedömningen: Det huvudsakliga syftet med de nya artiklarna 10a och 10b är att åstadkomma lättnader för bolagen samt skapa möjlighet att minska deras kostnader utan att försämra skyddet för aktieägare och borgenärer. Det har hävdats att sådana sakkunnigvärderingar som direktivet tidigare har ställt krav på inte alltid har varit nödvändiga eller till nytta och att de ibland är kostsamma utan att för den skull innebära någon garanti för att egendomen har åsatts ett korrekt värde.

Det är av flera skäl viktigt att apportegendom bedöms och värderas korrekt. I annat fall finns det en risk för att bolaget i samband med bolagsbildningen eller vid en följande aktiekapitalökning inte tillförs en förmögenhet som motsvarar aktiekapitalet respektive aktiekapitalökningen. En övervärdering är till nackdel för bolagets borgenärer och för de aktieägare som betalar kontant för sina aktier eller med icke övervärderad egendom. Vidare är det angeläget att vad som tillförs bolaget i samband med bolagsbildningen eller aktiekapitalökningen inte därefter kan tas i anspråk för aktietecknarens skuld. Tillskjuten egendom måste alltså vara sakrättsligt skyddad.

De ovan beskrivna svenska bestämmelserna för bedömning och värdering av apportegendom har en förhållandevis enkel utformning och torde fungera väl. Det finns ingenting som tyder på att de uppfattas som omotiverat betungande.

Det nuvarande kravet på revisorsyttrande medför visserligen vissa kostnader för bolagen. Det är emellertid inte troligt att en tillämpning av de nya bestämmelserna i direktivet skulle innebära nämnvärt lägre kostnader. Också med ett system där bolagen under vissa förutsättningar kan avstå från revisorsyttrande skulle det krävas någon form av kontroll av apportegendomen. I vart fall skulle det fordras en kontroll av att egendomen uppfyller de särskilda kriterier som anges i ändringsdirektivet och att bolaget i fråga har avstått från revisorsyttrande på korrekta grunder. Vidare skulle det även med ett nytt system behövas en kontroll av att den aktuella egendomen sakrättsligt har tillförts bolaget och att den är eller kan antas bli till nytta för bolaget.

Ett utnyttjande av ändringsdirektivets bestämmelser i denna del skulle även göra det nödvändigt att införa förhållandevis omfattande och komplexa skyddsbestämmelser. Direktivet innehåller nämligen bestämmelser om när en ny värdering måste ske, minoritetsskyddsbestämmelser, krav på redovisning och offentliggörande av ett antal uppgifter av betydelse etc., vilka måste genomföras i svensk rätt om den svenske lagstiftaren väljer att utnyttja möjligheten att avstå från revisorsyttrande. Detta skulle göra lagstiftningen mera svåröverskådlig och komplex. I vissa medlemsstater, som i dag har mera komplicerade regler för värdering av apportegendom, kan ett genomförande av artiklarna 10a och 10b sannolikt leda till förenklingar för bolagen. Med hänsyn till de förhållandevis omfattande skyddsbestämmelser som direktivet förutsätter, kan det däremot ifrågasättas om ett borttagande av kravet på revisorsyttrande skulle innebära någon egentlig förenkling för svenska bolag. Därtill torde ett genomförande av artiklarna 10a och 10b leda till ett från borgenärssynpunkt mindre säkert system. Det finns dessutom en

risk att en möjlighet att avstå från revisorsyttrande skulle kunna missbrukas och leda till oseriösa förfaranden.

Sammantaget kan konstateras att möjligheten att avstå från revisorsyttrande avseende apportegendom inte skulle innebära någon egentlig förenkling för bolagen samtidigt som nackdelarna och osäkerhetsfaktorerna är flera. Det har inte heller uttalats några önskemål eller behov från näringslivsorganisationernas sida om att direktivets bestämmelser i detta avseende genomförs. Mot den bakgrunden görs bedömningen att det inte finns tillräckliga skäl för att genomföra de nya artiklarna 10a och 10b i svensk rätt.

3.3 Förvärv av egna aktier

Bedömning: De svenska bestämmelserna om förvärv av egna aktier är förenliga med de krav som ändringsdirektivet ställer. Några lagändringar fordras därför inte. Inte heller bör Sverige utnyttja de möjligheter till ytterligare reglering som direktivet medger.

Den tid för vilken bolagsstämman kan bemyndiga styrelsen att förvärva bolagets egna aktier bör inte förlängas.

Även fortsättningsvis bör det krävas att ett publikt aktiebolag inte får förvärva egna aktier i den mån bolagets innehav av egna aktier efter förvärvet kommer att uppgå till mer än en tiondel av samtliga aktier i bolaget.

Bakgrund

Allmänt

Om ett aktiebolag förvärvar aktier i det egna bolaget (egna aktier), innebär det typiskt sett att medel överförs från bolaget till aktieägarna utan att det, från bolagets synpunkt, finns affärsmässiga skäl för det. Förvärv av egna aktier kan alltså i det enskilda fallet innebära risker för bolagets borgenärer. Ett bolags möjligheter att förvärva egna aktier är därför starkt begränsade och omfattas av aktiebolagsrättens regler till skydd för det bundna egna kapitalet. Ett förvärv av egna aktier kan emellertid underlätta för bolag i vissa fall, t.ex. bidra till en mera effektiv användning av bolagets kapital.

Kapitaldirektivet

Artikel 19 i kapitaldirektivet har hittills innehållit en uppräknning av villkor som *minst* måste vara uppfyllda i nationell lagstiftning, i den mån denna tillåter att aktiebolag förvärvar egna aktier. Bland dessa villkor kan nämnas att den tid för vilken bolagsstämman kan lämna tillstånd till förvärv av egna aktier inte får överstiga 18 månader och att ett bolags innehav av egna aktier får utgöra högst en tiondel av samtliga aktier i bolaget. Medlemsstaterna har varit fria att i nationell lagstiftning ha de ytterligare begränsningar för förvärv av egna aktier som man har ansett lämpliga.

Enligt den nya regleringen är det även fortsättningsvis upp till varje medlemsstat att avgöra om man i nationell lagstiftning skall tillåta att aktiebolag förvärvar egna aktier. I den utsträckning förvärv av egna aktier tillåts, är medlemsstaterna skyldiga att i nationell lagstiftning uppställa ett antal särskilt angivna villkor för sådana förvärv. Till dessa hör att bolagsstämman – liksom i dag – skall ha lämnat tillstånd till förvärvet. Tillståndet kan lämnas i form av ett bemyndigande till styrelsen men ett sådant bemyndigande får inte gälla längre än i fem år. Därtill innehåller artikel 19, i sin nya lydelse, ytterligare några begränsningar som medlemsstaterna kan välja att införa i nationell lagstiftning. En sådan frivillig begränsning är att värdet av de förvärvade egna aktierna inte får överstiga en viss gräns, vilken i så fall inte får understiga tio procent av det tecknade kapitalet. Till skillnad från vad som hittills har gällt, är det däremot inte möjligt för medlemsstaterna att ställa upp några andra begränsningar för förvärven än de i artikeln särskilt angivna. I artikel 19.1 första stycket anges emellertid uttryckligen att varken likabehandlingsprincipen eller tillämpningen av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28 januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk) påverkas av medlemsstaternas rätt att tillåta bolag att förvärva egna aktier.

Ändringsdirektivet medger således i huvudsak två lättnader i nationell lagstiftning. Dels innehåller inte direktivet längre någon tioprocentsspärr. Dels medger direktivet att tiden för styrelsebemyndiganden – som tidigare fått vara högst 18 månader – i nationell lagstiftning bestäms till högst fem år. Tidigare reglering har bedömts vara alltför sträng, bl.a. när det gäller möjlighöret av optionsprogram finansierade med bolagets egna medel och återköpsprogram i syfte att minska överskott i kassan.

I denna promemoria bortses från de särskilda, tillåtna, förvärv av egna aktier där medlemsstaterna inte är bundna av artikel 19 (se artikel 20 i kapitaldirektivet och 19 kap. 5 § aktiebolagslagen) och som alltså inte berörs av ändringsdirektivet.

Skälen för bedömningen: Den första frågan att nu ta ställning till är om de obligatoriska villkoren i artikel 19, i artikelns nya lydelse, är uppfyllda i svensk lag, eller om det fordras lagstiftningsåtgärder med anledning av dessa.

Ett sådant obligatoriskt villkor är att tillstånd till förvärvet skall lämnas av bolagsstämman och att stämman skall ange de närmare förutsättningarna för detta, särskilt det högsta antalet aktier som får förvärvas, den tid för vilket tillståndet gäller, varvid den övre gränsen inte får överstiga fem år, samt vid förvärv mot ersättning den högsta och lägsta ersättningen (artikel 19.1a). Att det i Sverige är bolagsstämman som disponerar över frågan om förvärv av egna aktier framgår av 19 kap. 17 § aktiebolagslagen. Bolagsstämman kan själv besluta om förvärv av egna aktier eller bemyndiga styrelsen att besluta om sådana förvärv. Inför ett bolagsstämmobeslut om förvärv av egna aktier skall ett förslag till beslut upprättas (19 kap. 19 §). I förslaget skall de närmare villkoren för ett sådant förvärv finnas angivna. Det gäller t.ex. det antal aktier som ett erbjudande skall avse och den ersättning som skall lämnas för aktierna (19 kap. 20 §) eller det högsta antal aktier som får förvärvas och det lägsta och högsta pris som får betalas för aktierna (19 kap. 21 §). Bolags-

stämmans beslut om förvärv av egna aktier skall innehålla de uppgifter som nämnts (19 kap. 27 §). Inför ett bolagsstämmebeslut om bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier skall styrelsen ha upprättat ett förslag till beslut, i vilket skall anges bl.a. det högsta antal aktier som får förvärvas samt det lägsta och högsta pris som får betalas för aktierna (19 kap. 28 §) Ett bemyndigande för styrelsen att förvärva egna aktier får enligt 19 kap. 28 § sträcka sig som längst till nästa årsstämma.

En annan obligatorisk begränsning är att förvärvet, inbegripet de aktier som bolaget tidigare har förvärvat och fortfarande innehar, inte får medföra att det inte finns täckning för det bundna egna kapitalet. (artikel 19.1b). Enligt 2005 års aktiebolagslag är förvärv av egna aktier – såvitt här är av intresse – en form av värdeöverföring (17 kap. 1 § första stycket 2) och omfattas därför av de allmänna begränsningar som gäller för värdeöverföringar (17 kap. 3 och 4 §§). I 17 kap. 3 § första stycket finns sålunda en bestämmelse om skyddet för bolagets bundna egna kapital. Där föreskrivs att en värdeöverföring inte får äga rum om det inte efter överföringen finns full täckning för bolagets bundna egna kapital.

Slutligen får transaktionen endast omfatta helt betalda aktier (artikel 19.1c). En bestämmelse med det innehållet fanns i 7 kap. 8 § i 1975 års aktiebolagslag. En sådan bestämmelse har emellertid inte ansetts nödvändig att ta in i 2005 års aktiebolagslag, eftersom den nya lagen inte medger att en nyemission registreras innan full betalning har erlagts (se 13 kap. 28 § första stycket 2 aktiebolagslagen och prop. 2004/05:85 s. 774).

Mot denna bakgrund kan den slutsatsen dras att det inte fordras någon lagstiftningsåtgärd med anledning av de obligatoriska begränsningarna i artikel 19.

Enligt direktivets tidigare lydelse har ett bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier kunnat ges för en tid upp till 18 månader. Artikel 19.1a ger medlemsstaterna möjlighet att förlänga den tillåtna tiden till fem år. Frågan är då om den möjligheten bör utnyttjas i svensk rätt. Genom att förlänga den tid för vilken bolagsstämman kan bemyndiga styrelsen att fatta beslut om förvärv av bolagets egna aktier, skulle man sannolikt kunna öka flexibiliteten för bolagen något. Styrelsen har en god insyn i bolagets förhållanden och har därför också möjlighet att vid varje tidpunkt bedöma om ett förvärv av egna aktier är fördelaktigt för bolaget eller inte. Å andra sidan bör aktieägarna ha en möjlighet till stark kontroll och avgörande inflytande över beslut av den här karaktären. Det är angeläget att regelsystemet skapar förutsättningar för aktiva ägare i svenskt näringsliv. Fem år är i detta sammanhang en lång tid och det kan under den tiden inträffa olika slag av förändringar som ändrar förutsättningarna för förvärv av egna aktier. Det torde heller inte vara särskilt betungande för de bolag som så önskar att regelmässigt ta upp frågan om bemyndigande för styrelsen på årsstämman. Övervägande skäl talar därför för att den tid för vilken bolagsstämman kan bemyndiga styrelsen att förvärva bolagets egna aktier inte bör förlängas.

Artikel 19.1 andra stycket innehåller därefter en uppräkningslista av ett antal ytterligare begränsningar avseende förvärv av egna aktier. Dessa begränsningar är fakultativa, dvs. det är upp till varje medlemsstat att ta ställning till om någon eller några av dessa skall genomföras i nationell

rätt. Den första av dessa frivilliga begränsningar är att värdet på de förvärvade aktierna inte får överstiga en gräns som skall fastställas av medlemsstaterna. Denna gräns får i så fall inte understiga tio procent av det tecknade kapitalet. Medlemsstaterna får således själva avgöra om de vill ha kvar eller ta bort den s.k. tioprocentsspärren.

Ett borttagande av tioprocentsspärren skulle, i likhet med en förlängning av tiden för vilken styrelsen kan bemyndigas att besluta om förvärv av egna aktier, innebära en ökad flexibilitet för bolagen. Det har ibland hävdats att tioprocentgränsen slår slumpmässigt och att ett slopande av gränsen skulle innebära utökade möjligheter för seriöst motiverade förvärv av egna aktier. Dessutom finns det andra bestämmelser som syftar till att säkra borgenärsskyddet liksom till att motverka otillbörliga förfaranden, i synnerhet de allmänna värdeöverföringsbestämmelserna i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen. Trots detta går det inte att bortse från att möjligheterna till missbruk ökar om tioprocentsspärren tas bort. Det är därför mindre lämpligt att ta bort denna begränsning utan att först belysa och analysera konsekvenserna av en sådan ändring ingående. Bestämmelserna om förvärv av egna aktier har varit i kraft endast sedan år 2000, varför erfarenheterna av dessa är förhållandevis begränsade. Det har dock i olika sammanhang påtalats att de svenska bestämmelserna om förvärv av egna aktier bör ses över i sin helhet. Frågan huruvida tioprocentsspärren bör slopas eller inte bör lämpligen hanteras i ett sådant större sammanhang.

Ett annat villkor för förvärv av egna aktier som medlemsstaterna får men inte behöver uppställa är att bolagets rätt att förvärva egna aktier, inklusive ersättningen för aktierna, regleras i bolagsordningen. Ett sådant krav saknar motsvarighet i svensk rätt. Det kan också ifrågasättas om det skulle vara av något egentligt värde för bolagen eller deras ägare. Tvärtom skulle det medföra en viss administrativ omgång. Övervägande skäl talar därför för att Sverige inte bör införa någon regel av detta slag.

Vidare är det möjligt för medlemsstaterna att ställa krav på att bolaget uppfyller lämpliga krav på rapportering och information. Bestämmelser med sådant innehåll återfinns på flera ställen i svensk lag, bl.a. i 19 kap. 19–27 §§ aktiebolagslagen. Där finns bestämmelser om det förslag till beslut som skall upprättas om bolagsstämman skall pröva en fråga om förvärv av egna aktier, om styrelsens yttrande över ett sådant förslag, vilka handlingar som skall fogas till förslaget och om tillhandahållandet av detta förslag. 19 kap. 28 och 29 §§ innehåller motsvarande bestämmelser för det fallet att bolagsstämman skall pröva en fråga om bemyndigande för styrelsen att fatta beslut om förvärv av egna aktier. Enligt 6 kap. 1 § årsredovisningslagen (1995:1554) skall en förvaltningsberättelse innehålla upplysningar bl.a. om antal och kvotvärde för de egna aktier som har förvärvats under räkenskapsåret och den andel av aktiekapitalet som dessa aktier utgör. I 4 kap. 2 § tredje stycket 2 lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet anges att regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter för handelsregler för en börs i fråga om aktiebolags förvärv av egna aktier. Dessa och andra svenska bestämmelser om rapportering och information om förvärv av egna aktier har således stöd i detta för medlemsstaterna frivilliga villkor. Några ytterligare krav på rapportering och information bör inte ställas upp.

Det är också möjligt för medlemsstaterna att ha bestämmelser om att vissa bolag skall åläggas att makulera de förvärvade aktierna, under förutsättning att ett belopp som motsvarar det nominella värdet av de makulerade aktierna förs till en reserv som inte får delas ut till aktieägarna, utom i händelse av minskning av det tecknade kapitalet. Denna reserv får användas endast i syfte att öka det tecknade kapitalet genom kapitalisering av reserver. Någon bestämmelse av detta slag finns inte i svensk rätt. Frågan om ett krav av detta slag – i princip ett krav på att de återköpta aktierna skall lösas in – borde införas i svensk rätt diskuterades vid tillkomsten av de nuvarande reglerna om förvärv av egna aktier (se prop. 1999/2000:34 s. 58 f.). Det konstaterades då att det finns flera fördelar med ett system som tillåter bolag att överlåta egna aktier. En sådan möjlighet kan bl.a. bidra till ett mer effektivt kapitalutnyttjande i bolagen. En möjlighet att hålla egna aktier ”på lager” och sälja dem när ett kapitaltillskott behövs förbättrar bolagets finansiella beredskap. En rätt att överlåta egna aktier ger också, sades det, bättre förutsättningar att genomföra strukturella förändringar i verksamheten. Sammanfattningsvis ansågs att publika aktiebolag som har förvärvat egna aktier skall kunna behålla aktierna och senare överlåta dem. Det finns inte anledning att inta någon annan ståndpunkt i dag.

Medlemsstaterna får slutligen uppställa villkor om att förvärvet inte får innebära risk för att borgenärernas fordringar inte gottgörs. 2005 års aktiebolagslag innebär att förvärv av egna aktier, liksom t.ex. vinstutdelning och minskning av aktiekapitalet, i de fall som här är aktuella är en form av värdeöverföring. Värdeöverföringar får äga rum endast efter iakttagande av den s.k. försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § andra stycket aktiebolagslagen. Försiktighetsregeln innebär, som tidigare har angetts, att oavsett om skyddet för bolagets bundna egna kapital är tillgodosett, får en värdeöverföring till aktieägare eller annan genomföras endast om den framstår som försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av det egna kapitalet samt bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Ett förvärv måste alltså enligt försiktighetsregeln framstå som försvarligt och kan inte användas för mer omfattande utbetalningar till aktieägarna än som är möjligt enligt reglerna om vinstutdelning. Begränsningarna mot värdeöverföringar i 17 kap. 3 § har uppställts till skydd för bolagets borgenärer och synes ligga väl i linje med den aktuella direktivbestämmelsen.

Bestämmelser som tillgodoser likabehandlingsprincipen eller tillämpningen av marknadsmissbruksdirektivet skall, såsom nämnts ovan, inte påverkas av medlemsstaternas möjlighet att tillåta bolag att förvärva egna aktier (artikel 19.1 första stycket i kapitaldirektivet). Däremot medger inte direktivet att det i nationell lagstiftning finns ytterligare begränsningar utöver de som särskilt anges i artikel 19. Några begränsningar utöver de i direktivet tillåtna har emellertid inte kunnat konstateras i svensk lag.

Sammanfattningsvis görs alltså den bedömningen att aktiebolagslagens bestämmelser om förvärv av egna aktier innehåller de begränsningar som kapitaldirektivet fordrar samt att det inte bör göras några ändringar i svensk lag med anledning av ändringarna i artikel 19. Det kan emellertid finnas anledning att återkomma i denna fråga i samband med en framtida översyn av de svenska bestämmelserna om förvärv av egna aktier.

3.4 Lån till förvärv av aktier

Bedömning: Det bör inte införas några utökade möjligheter för aktiebolag att ge förskott, lämna lån eller ställa säkerhet i syfte att tredje man skall förvärva aktier i bolaget.

Bakgrund: Det s.k. förvärvslåneförbudet innebär att ett aktiebolag inte får lämna lån eller ställa säkerhet för lån i syfte att gäldenären eller denne närstående fysisk eller juridisk person skall förvärva aktier i bolaget eller i ett överordnat bolag i samma koncern (se 21 kap. 5 § aktiebolagslagen). Förbudet syftar till att förhindra att ett förvärv av ett aktiebolag finansieras med bolagets egna medel.

I kapitaldirektivet finns sedan tidigare regler om förbud mot förvärvslån. I artikel 23.1 föreskrevs tidigare att ett bolag inte får ge förskott, lämna lån eller ställa säkerhet ("finansiellt bistånd") i syfte att tredje man skall förvärva aktier i bolaget. Förbudet omfattar, till skillnad från det svenska förbudet, inte finansiellt bistånd som syftar till förvärv av aktier i ett annat bolag i samma koncern.

Enligt den nya lydelsen av artikel 23.1 i kapitaldirektivet kan medlemsstaterna, i nationell lagstiftning, tillåta publika aktiebolag att på vissa i direktivet angivna villkor bevilja finansiellt bistånd i syfte att tredje man skall förvärva aktier i bolaget. Om en medlemsstat väljer att införa sådana bestämmelser, fordras således att nationell lagstiftning även ställer upp de villkor som direktivet kräver. Dessa villkor är avsedda att vara dels obligatoriska, dels uttömmande såtillvida att medlemsstaterna är förhindrade att uppställa ytterligare villkor för förvärvslån om sådana medges.

De villkor som enligt direktivet måste vara uppfyllda för att förvärvslån skall få medges kan beskrivas enligt följande. För det första skall transaktionerna ske på rättvisa marknadsvillkor, särskilt med avseende på ränta och säkerhet för lånet. Vidare skall tredje mans kreditvärdighet vederbörligen ha undersökts. Transaktionerna skall underställas bolagsstämman för godkännande i förhand, varvid det för ett godkännande skall krävas två tredjedels majoritet. Dessförinnan skall styrelsen eller direktionen ha lagt fram en skriftlig rapport för bolagsstämman, där bl.a. skälen för och bolagets intresse av att genomföra transaktionen, de risker för bolaget som transaktionen kan medföra och vederlaget för de aktier som tredje man skall förvärva presenteras. Det totala ekonomiska bistånd som beviljas tredje man skall inte vid något tillfälle få ske med ett större belopp än att det finns täckning för det bundna egna kapitalet.

Därtill föreskrivs i nya artikel 23a att om en styrelseledamot eller medlem i direktionen i bolaget eller dess moderbolag eller en person som agerar för sådan persons räkning är part i en transaktion som avser finansiellt bistånd för förvärv av aktier i bolaget, skall medlemsstaterna se till att det finns säkerhetsåtgärder så att transaktionen inte strider mot bolagets bästa.

Det torde däremot inte finns något utrymme för en medlemsstat, som väljer att utnyttja möjligheten att i nationell lagstiftning tillåta förvärvslån, att ställa upp några andra villkor än de i direktivet angivna. Villkoren för tillåtande av förvärvslån är alltså en form av fullharmonisering.

De svenska reglerna anpassades till kapitaldirektivet genom ändringar i 1975 års aktiebolagslag, vilka trädde i kraft den 1 januari 1995 (se prop. 1993/94:196 s. 130 f.). Även 2005 års aktiebolagslag innehåller ett förvärvslåneförbud av det slag som fanns i den tidigare aktiebolagslagen. I förarbetena till den nya lagen konstaterades bl.a. att ett sådant förbud är nödvändigt med hänsyn till borgenärernas intresse och mot bakgrund av EG-rättens krav (se prop. 2004/05:85 s. 432 f.).

Skälen för bedömningen: Som nämnts ovan, syftar låneförbudsreglerna till att förhindra att ett förvärv av ett aktiebolag finansieras med bolagets egna medel. Sådana transaktioner kan vara riskfyllda för bolagets borgenärer eftersom de innebär att tillgångar frånhänds bolaget, samtidigt som bolaget får nöja sig med en fordran på den nya aktieägaren. Risken är därmed stor att aktiekapitalet urholkas.

Syftet med den nu beslutade uppmjukningen av låneförbudsreglerna i kapitaldirektivet är att öka flexibiliteten vid ändringar i bolagens ägarstruktur. Det kan nämligen hävdas att det i särskilda fall ligger i bolagets intresse att ett köp av aktier kan komma till stånd. Även i dessa fall är det dock av yttersta vikt att minoritetsaktieägare och borgenärer skyddas mot illojala förfaranden och andra former av missbruk.

De pengar som enligt direktivet skulle kunna vara föremål för förvärvslån motsvarar medel som utgör fritt eget kapital i bolaget. Det kan synas naturligt att bolaget skall kunna disponera över dessa medel för förvärvslån i vart fall i samma utsträckning som medlen får användas för värdeöverföring. I direktivet ställs också omfattande krav på skyddsbestämmelser i den nationella lagstiftningen om en medlemsstat väljer att tillåta förvärvslån. Det finns alltså vissa skäl som i och för sig talar för att i svensk lag under vissa förutsättningar tillåta förvärvslån.

Inom svensk aktiebolagsrätt har man emellertid alltid, dvs. även före det att det blev nödvändigt att genomföra kapitaldirektivet i svensk lag, haft en negativ inställning till förvärvslån. Inte heller har det för svensk del framställts några önskemål eller framkommit något behov av lättnader i låneförbudsreglerna. Dessa har, som nämnts, nyligen varit föremål för överväganden i samband med tillkomsten av 2005 års aktiebolagslag. I förarbetena anfördes, som också nämnts ovan, att det med hänsyn till borgenärernas intresse och mot bakgrund av EG-rättens krav är nödvändigt att förhindra att förvärv av aktiebolag finansieras med bolagets egna medel. Även om EG-rätten inte längre kräver ett förbud mot förvärvslån, kan ett sådant förbud fylla en viktig funktion som skydd för bolagets borgenärer och i det brottsbekämpande arbetet. Inte heller av konkurrensskäl torde det vara nödvändigt att införa lättnader vad avser förvärvslån. De risker som skulle vara förenade med en ökad möjlighet till förvärvslån uppvägs inte av de eventuella fördelarna med en sådan ändring. Mot den bakgrunden saknas det tillräckliga skäl för att göra en annan bedömning än den som gjordes i det nämnda lagstiftningsärendet.

Vid genomförandet av kapitaldirektivet begränsades möjligheten att medge undantag från låneförbudet med hänsyn till direktivets strikta syn på förvärvslån. Sålunda kan, när det är fråga om publika aktiebolag, dispens aldrig medges för förvärv av aktier i det bolag som lämnar lån (22 kap. 8 och 12 § aktiebolagslagen). Frågan är om det nu, när direktivet har blivit mindre strikt, finns anledning att ändra de svenska dispensreglerna så att dispens kan medges även för köp av aktier i det

långivande bolaget. Med hänsyn till ändringsdirektivets konstruktion med obligatoriska och uttömmande villkor, synes det emellertid inte finnas något utrymme för någon egentlig dispensregel där hänsyn kan tas till andra omständigheter än de som räknas upp i direktivet.

Av artikel 23.2 i kapitaldirektivet framgår att artikel 23.1 inte tillämpas på åtgärder som utgör led i en banks eller något annat finansinstituts löpande verksamhet eller som vidtas i syfte att aktier skall förvärfvas av eller till förmån för de anställda i bolaget eller ett detta närstående bolag. Sådana åtgärder får dock inte leda till att det inte finns täckning för bolagets bundna egna kapital. Enligt svensk lag gäller att såväl bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag som värdepappersbolag får lämna förvärvslån som ett led i sin rörelse (se 10 kap. 17 § och 11 kap. 1 § lagen [2004:297] om bank- och finansieringsrörelse samt 3 kap. 7a § lagen [1991:981] om värdepappersrörelse). Vidare finns det i 21 kap. 6 § aktiebolagslagen ett begränsat undantag från låneförbudet i 21 kap. 5 § för förvärvslån m.m. till anställd.

3.5 Borgenärsskydd vid minskning av aktiekapitalet

Bedömning: Det krävs inte någon lagändring med anledning av direktivets nya bestämmelser om borgenärsskydd vid minskning av aktiekapitalet.

Bakgrund: Bestämmelserna om bolags aktiekapital är av stor betydelse för skyddet för bolagets borgenärer. Det är därför nödvändigt att det finns vissa spärrar mot minskning av aktiekapitalet.

I kapitaldirektivet finns förhållandevis detaljerade regler om minskning av aktiekapitalet. Däremot innehåller direktivet inte några närmare föreskrifter om hur skyddet för bolagets borgenärer skall vara utformade. Enligt huvudregeln i artikel 32.1 har bolagets borgenärer rätt att få säkerhet för sina fordringar om aktiekapitalet minskas. De närmare förutsättningarna för utövandet av denna rätt har överlämnats till nationell lagstiftning. Lagstiftningen får utesluta rätten endast om en borgenär har tillfredsställande säkerhet eller sådan inte behövs med hänsyn till bolagets ställning. Enligt artikel 32.2 gäller en minskning av aktiekapitalet inte, eller får någon utbetalning till förmån för aktieägarna inte ske, förrän borgenärerna har fått gottgörelse eller en domstol har beslutat att deras framställning om sådan gottgörelse inte behöver efterkommas. Artikel 33 innehåller ett undantag från huvudregeln; medlemsstaterna behöver inte tillämpa artikel 32 vid en minskning som sker för att täcka en inträffad förlust eller för att föra över vissa belopp till en reserv, om reserven därefter inte överstiger tio procent av aktiekapitalet.

Genom de nu beslutade ändringarna i kapitaldirektivet har artikel 32.1 fått en ny lydelse. Som har framgått av avsnitt 2.5 är det medlemsstaterna själva som även fortsättningsvis skall fastställa villkoren för borgenärsskyddet vid minskning av aktiekapitalet. Medlemsstaterna skall dock säkerställa att borgenärerna kan tillgripa rättsliga eller administrativa förfaranden om de kan visa att minskningen medför att deras fordringar riskerar att inte gottgöras och att de inte har erhållit tillfredsställande

säkerhet från bolaget. Syftet med ändringen är att stärka vedertaget borgenärsskydd i alla medlemsstater (se ingresspunkt 6).

I propositionen 1993/94:196 Ändringar i aktiebolagslagen (1975:1385) m.m. behandlade regeringen bl.a. vilka ändringar i aktiebolagslagen som krävdes med hänsyn till Sveriges närmande till EG. I det lagstiftningsärendet konstaterades att de dåvarande svenska reglerna om minskning av aktiekapitalet i åtskilliga avseenden skiljde sig från vad kapitaldirektivet kräver. De svenska reglerna anpassades därför till direktivets krav (se prop. 1993/94:196 s. 114 ff.).

I samband med utarbetandet av 2005 års aktiebolagslag var frågor om bolags minskning av aktiekapitalet föremål för ytterligare överväganden (se prop. 2004/05:85 s. 412 ff.). Sålunda gäller enligt den nya lagen att aktiekapitalet kan minskas för täckning av förlust, avsättning till s.k. fri fond och återbetalning till aktieägarna (20 kap. 1 §). Vidare kan minskning av aktiekapitalet ske enligt förbehåll i bolagsordningen. Lagen innehåller också särskilda regler till skydd för bolagets borgenärer i samband med en minskning av aktiekapitalet.

Skälen för bedömningen: Frågan är då om de svenska borgenärsskyddsbestämmelserna är förenliga med nya lydelsen av artikel 32.1, eller om det fordras ändringar i svensk lag.

Om minskningsbeloppet helt eller delvis skall användas till avsättning till fri fond eller återbetalning till aktieägarna, skall bestämmelserna i 20 kap. 23–28 §§ aktiebolagslagen, uppställda till borgenärernas skydd, iakttas. Ett bolag får i dessa fall inte verkställa ett beslut om minskning av aktiekapitalet utan tillstånd av Bolagsverket eller, i tvistiga fall, allmän domstol. Om bolaget samtidigt vidtar åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar, behövs dock inte något tillstånd. Om tillstånd krävs, skall bolaget underrätta sina kända borgenärer om minskningsbeslutet (20 kap. 24 §). Underrättelsen skall bl.a. innehålla uppgift om borgenärernas rätt att motsätta sig att minskningsbeslutet verkställs. Bolaget skall vidare ansöka hos Bolagsverket om tillstånd att verkställa minskningsbeslutet (20 kap. 25 §). Om Bolagsverket finner att det inte finns något hinder mot ansökan, skall verket kalla bolagets borgenärer (20 kap. 26 §). Verket skall dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen (1992:497). Kallelsen skall innehålla föreläggande för den som vill motsätta sig ansökan att senast viss dag anmäla detta. Om inte någon av de borgenärer som har blivit kallade enligt ovan motsätter sig ansökan, skall Bolagsverket ge bolaget tillstånd att verkställa minskningsbeslutet. I annat fall skall verket överlämna ärendet till allmän domstol (20 kap. 27 §). Domstolen skall lämna tillstånd till minskningen av aktiekapitalet om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar. I annat fall skall ansökan avslås (20 kap. 28 §).

Enligt svensk rätt tillvaratas alltså borgenärernas intressen genom ett särskilt tillståndsförfarande som garanterar att de som motsätter sig minskningen av aktiekapitalet får full betalning eller betryggande säkerhet för sina fordringar. Om domstolen kommer fram till att borgenären har en fordran på bolaget, får den inte ge tillstånd till att verkställa minskningsbeslutet förrän borgenären har fått full betalning eller

säkerhet för fordringen. Om säkerhet har ställts, skall domstolen kontrollera att den är betryggande. I förarbetena till 2005 års aktiebolagslag gjordes bedömningen att denna ordning är ändamålsenlig och bör bestå (se prop. 2004/05:85 s. 419).

För bankaktiebolag och kreditmarknadsbolag gäller enligt 10 kap. 13 och 14 §§ samt 11 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse bestämmelser som skiljer sig något från bestämmelserna i aktiebolagslagen. I dessa fall är det alltid allmän domstol som skall pröva en ansökan om minskning av aktiekapitalet. Bankaktiebolaget eller kreditmarknadsbolaget behöver inte underrätta sina kända borgenärer. I stället skall domstolen utan dröjsmål inhämta Finansinspektionens yttrande om och i så fall i vilken utsträckning minskningen kan komma att inverka på insättarnas rätt. Om domstolen med hänsyn till yttrandets innehåll finner att minskningen inte bör verkställas, skall ansökan genast avslås. I annat fall skall domstolen kalla bolagets borgenärer och förelägga dem som vill motsätta sig ansökan att senast en viss dag anmäla detta hos domstolen. Domstolen skall dock inte kalla borgenärer, vilkas anspråk avser en fordran på lön, pension eller annan ersättning som omfattas av lönegaranti enligt lönegarantilagen. I föreläggandet skall det anges att den som inte har gjort en sådan anmälan skall anses ha medgett ansökan. I kallelsen skall ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande tas in. Domstolen skall se till att kallelsen skyndsamt kungörs i Post- och Inrikes Tidningar. Tillstånd till minskning av aktiekapitalet skall ges, om ingen av de borgenärer som har kallats motsätter sig ansökan eller om det visas att de borgenärer som har motsatt sig ansökan har fått full betalning eller har betryggande säkerhet för sina fordringar.

Det svenska systemet med rätt till domstolsprövning får anses väl motsvara den nya lydelsen av artikel 32.1 och dess krav på att bolagets borgenärer skall ha rätt att vända sig till myndighet eller domstol för att få säkerhet för sina fordringar. Bolaget har bevisbördan för att full betalning har erlagts eller betryggande säkerhet har ställts. Svensk rätt går således längre i borgenärsskyddshänseende än vad som blir fallet enligt artikel 32.1, där det är borgenären som har bevisbördan för att gottgörelse eller betryggande säkerhet inte har erhållits. Med hänsyn till kapitaldirektivets karaktär av minimireglering görs alltså bedömningen att bestämmelserna i såväl aktiebolagslagen som i lagen om bank- och finansieringsrörelse är förenliga med den nya lydelsen av artikel 32.1.

En minskning av aktiekapitalet får, som har nämnts ovan, även ske för täckning av förlust. Enligt artikel 33.1 i kapitaldirektivet, behöver medlemsstaterna inte tillämpa artikel 32 vid en minskning av det tecknade kapitalet som sker för att täcka en inträffad förlust. I stället gäller artikel 33.2, enligt vilken nationell lagstiftning i dessa fall skall föreskriva de åtgärder som behövs för att belopp som härrör från minskningen av aktiekapitalet inte skall kunna användas för utbetalning till aktieägarna. Artikel 33 berörs inte av ändringsdirektivet.

Slutligen kan det i bolagsordningen finnas förbehåll om att aktiekapitalet kan minskas genom inlösen av aktier (inlösenförbehåll). Vid en sådan minskning av aktiekapitalet skall de ovan beskrivna bestämmelserna i 20 kap. 23–29 §§ aktiebolagslagen om tillstånd från Bolagsverket eller allmän domstol tillämpas (20 kap. 33 §). Undantag från tillståndsplikten har gjorts om minskningen genomförs genom inlösen

med ett sammanlagt belopp som inte är större än att det finns full täckning för bolagets bundna egna kapital och ett belopp som motsvarar minskningsbeloppet avsätts till reservfonden. En sådan minskning innebär i realiteten att bolaget löser in aktierna med fritt eget kapital och inte låter åtgärden påverka det bundna egna kapitalets storlek.

Sammanfattningsvis kan det alltså konstateras att det inte krävs någon ändring av svensk lag med anledning av kapitaldirektivets bestämmelser om borgenärsskydd vid minskning av aktiekapitalet.

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► **B**

RÅDETS ANDRA DIREKTIV

av den 13 december 1976

om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga

(77/91/EEG)

(EGT L 26, 31.1.1977, s. 1)

Ändrat genom:

	Officiella tidningen		
	nr	sida	datum
► M1 Rådets direktiv 92/101/EEG av den 23 november 1992	L 347	64	28.11.1992

Ändrat genom:

► A1 Anslutningsakten för Grekland	L 291	17	19.11.1979
► A2 Anslutningsakten för Spanien och Portugal	L 302	23	15.11.1985
► A3 Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige (anpassad genom rådets beslut 95/1/EG, Euratom, EKSG)	C 241 L 1	21 1	29.8.1994 1.1.1995
► A4 Akt om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning till de fördrag som ligger till grund för Europeiska Unionen och om anpassning av fördragen	L 236	33	23.9.2003

Anm.: I denna konsoliderade utgåva förekommer hänvisningar till den europeiska omräkningsenheten och/eller ecun. Från och med den 1 januari 1999 skall båda benämningarna förstås som hänvisningar till euron — rådets förordning (EEG) nr 3308/80 (EGT L 345, 20.12.1980, s. 1) och rådets förordning (EG) nr 1103/97 (EGT L 162, 19.6.1997, s. 1).

RÅDETS ANDRA DIREKTIV

av den 13 december 1976

om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga

(77/91/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 54.3 g i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾, och

med beaktande av följande:

Eftersom aktiebolagen spelar en framträdande roll i medlemsstaternas näringsliv och deras verksamhet ofta sträcker sig utöver de nationella gränserna, är det i fråga om dessa bolag särskilt viktigt att fortsätta den samordning som föreskrivs i artikel 54.3 g i fördraget och i Allmänna handlingsprogrammet för upphävande av begränsningar av etableringsfriheten och som inleddes med direktiv 68/151/EEG ⁽³⁾.

För att aktieägarna och borgenärerna skall kunna garanteras ett minimum av likvärdigt skydd är det särskilt viktigt att samordna de nationella bestämmelserna om att bilda ett aktiebolag samt om att bevara, öka och sätta ned dess kapital.

Inom gemenskapen måste ett aktiebolags bolagsordning eller stiftelseurkund utformas på ett sådant sätt att varje intressent ur dessa handlingar kan inhämta grundläggande uppgifter om bolaget, däribland en detaljerad redovisning av kapitalets sammansättning.

Sådana gemenskapsregler om att bevara det kapital som utgör borgenärernas säkerhet skall antas, som särskilt förbjuder en minskning av kapitalet genom utdelning till aktieägarna och begränsar bolagens möjligheter att förvärva egna aktier.

Med hänsyn till ändamålet med artikel 54.3 i fördraget måste medlemsstaternas lagstiftning om ökning och nedsättning av kapitalet säkerställa att de principer beaktas och harmoniseras som syftar till en lika behandling av aktieägare med samma ställning och till ett skydd för borgenärer med fordringar som har uppkommit före en kapitalnedsättning,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. De samordningsåtgärder som detta direktiv föreskriver skall vidtas i fråga om bestämmelserna i medlemsstaternas lagar eller andra författningar om följande bolagsformer:

- *I Belgien:*
la société anonyme — de naamloze vennootschap.
- *I Danmark:*
aktieselskabet.
- *I Frankrike:*

⁽¹⁾ EGT nr C 114, 11.11.1971, s. 18.

⁽²⁾ EGT nr C 88, 6.9.1971, s. 1.

⁽³⁾ EGT nr L 65, 14.3.1968, s. 8.

▼B

- la société anonyme.
- *I Tyskland:*
die Aktiengesellschaft.
- *I Irland:*
the public company limited by shares,
the public company limited by guarantee and having a share capital.
- *I Italien:*
la società per azioni.
- *I Luxemburg:*
la société anonyme.
- *I Nederländerna:*
de naamloze vennootschap.
- *I Storbritannien:*
the public company limited by shares,
the public company limited by guarantee and having a share capital.

▼A1

- *I Grekland:*
η ανώνυμη εταιρία.

▼A2

- *I Spanien*
la sociedad anónima.
- *I Portugal:*
a sociedade anónima de responsabilidade limitada.

▼A3

- *I Österrike:*
die Aktiengesellschaft.
- *I Finland:*
osakeyhtiö — aktiebolag.
- *I Sverige:*
aktiebolag.

▼A4

- *I Tjeckien:*
akciová společnost.
- *I Estland:*
aktsiaselts.
- *I Cypern:*
Δημόσιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές,
δημόσιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με εγγύηση που
διαθέτουν μετοχικό κεφάλαιο.
- *I Lettland:*
akciju sabiedrība.
- *I Litauen:*
akcinė bendrovė.
- *I Ungern:*
részvénytársaság.
- *I Malta:*
kumpanija pubblika — publikt aktiebolag.
- *I Polen:*
spółka akcyjna.
- *I Slovenien:*
delniška družba.
- *I Slovakien:*
akciová spoločnosť.

▼B

Namnet på ett sådant bolag skall innehålla eller åtföljas av en beteckning som skiljer sig från den som föreskrivs för andra bolagsformer.

2. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa detta direktiv på förvaltningsbolag med rörligt kapital eller på kooperativa företag som är

▼B

organiserade i någon av de i punkt 1 angivna bolagsformerna. Om lagstiftningen i en medlemsstat utnyttjar denna möjlighet, skall den föreskriva att dessa bolag skall ta in orden "förvaltningsbolag med rörligt kapital" eller "kooperativt företag" i samtliga de handlingar som nämns i artikel 4 i direktiv 68/151/EEG.

Med "förvaltningsbolag med rörligt kapital" avses i detta direktiv endast bolag

- som uteslutande har till föremål för sin verksamhet att placera sina medel i olika värdepapper, fastigheter eller andra tillgångar med enda syfte att sprida investeringsriskerna och fördela resultatet av kapitalförvaltningen mellan aktieägarna,
- som inbjuder allmänheten att förvärva aktier i bolaget, och
- vars bolagsordning anger att bolaget inom gränserna för ett minimikapital och ett maximikapital alltid får ge ut, lösa in eller avyttra sina aktier.

Artikel 2

Bolagsordningen eller stiftelseurkunden skall alltid innehålla minst följande uppgifter:

- a) bolagsform och firma;
- b) föremålet för bolagets verksamhet;
- c) — om bolaget inte har något "auktoriserat" kapital, det tecknade kapitalets storlek;
 - om bolaget har ett "auktoriserat" kapital, storleken av detta och det tecknade kapitalet vid bolagsbildningen eller då bolaget får tillstånd att börja sin verksamhet och vid varje ändring av det "auktoriserade" kapitalet, dock med förbehåll för vad som gäller enligt artikel 2.1 e i direktiv 68/151/EEG;
- d) bestämmelser som anger antalet ledamöter och hur dessa skall utses i de organ som företräder bolaget mot tredje man och svarar för förvaltning, ledning, övervakning eller kontroll av bolaget samt bestämmelser om kompetensfördelningen mellan organen, allt i den mån föreskrifter inte finns i lag eller annan författning;
- e) tiden för bolagets bestånd om inte denna tid är obestämd.

Artikel 3

Minst följande uppgifter skall finnas antingen i bolagsordningen eller stiftelseurkunden eller i en särskild handling som skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG:

- a) bolagets säte;
- b) de tecknade aktiernas nominella belopp och, minst en gång om året, dessas antal;
- c) antalet tecknade aktier utan nominellt belopp, om den nationella lagstiftningen tillåter att sådana aktier ges ut;
- d) i förekommande fall de särskilda villkor som begränsar aktiernas överlåtbarhet;
- e) om det finns aktier av olika slag, uppgifter enligt b, c och d för varje aktieslag med uppgift om de rättigheter som är förenade med varje aktieslag;
- f) huruvida aktierna är ställda till viss man eller till innehavaren, om den nationella lagstiftningen tillåter båda formerna, och bestämmelser om hur aktierna omvandlas från den ena formen till den andra, om inte förfarandet är reglerat i lag eller annan författning;
- g) hur stor del av det tecknade kapitalet som är betalt då bolaget bildas eller då det får tillstånd att börja sin verksamhet;
- h) det nominella värdet av de aktier eller, i avsaknad av sådant värde, det antal aktier som ges ut mot tillskott av annan egendom än

▼B

- pengar (apportegendom) samt beskrivning av denna egendom och namnet på den som tillskjuter egendomen;
- i) identiteten hos de fysiska eller juridiska personer eller bolag av vilka eller i vilkas namn bolagsordningen eller stiftelseurkunden eller, om bolagsbildningen inte sker i ett sammanhang, utkastet till dessa handlingar har undertecknats;
- j) åtminstone uppskattningsvis summan av alla kostnader som har uppkommit för bolaget eller påförts detta med anledning av bolagsbildningen och, i förekommande fall, innan bolaget får tillstånd att börja sin verksamhet;
- k) särskilda förmåner som vid bolagsbildningen eller före tillståndet att börja verksamheten har tillerkänts någon som har deltagit i bolagsbildningen eller i åtgärder som har lett fram till tillståndet.

Artikel 4

1. Om enligt lagstiftningen i en medlemsstat ett bolag inte får börja sin verksamhet utan tillstånd, skall denna lagstiftning även innehålla bestämmelser om ansvaret för förbindelser som har ingåtts av bolaget eller för dettas räkning innan ansökningen om tillstånd beviljades eller avslogs.
2. Punkt 1 tillämpas inte på förbindelser med anledning av avtal som bolaget har ingått på villkor att det får tillstånd att börja sin verksamhet.

Artikel 5

1. Om lagstiftningen i en medlemsstat kräver att ett bolag skall bildas av flera bolagsmän, medför inte det förhållandet att därefter alla aktierna förenas på en hand eller antalet bolagsmän sjunker under det i lagstiftningen föreskrivna minimiantalet att bolaget utan vidare upplöses.
2. Om enligt lagstiftningen i en medlemsstat ett bolag i fall som avses i punkt 1 kan upplösas genom förordnande av rätten, får behörig domstol ge bolaget den frist som detta behöver för att vidta rättelse.
3. När förordnandet om upplösning har meddelats, skall bolaget träda i likvidation.

Artikel 6

1. Medlemsstaternas lagstiftning skall föreskriva att ett kapital på minst 25 000 ►A3 ecu ◀ måste tecknas för att bolaget skall få bildas eller få tillstånd att börja sin verksamhet.

Med en ►A3 ecu ◀ avses en sådan enhet som har bestämts genom kommissionens beslut nr 3289/75/EKSG (¹). Som motvärde i nationell valuta gäller första gången motvärdet den dag då detta direktiv antas.

2. Om motvärdet till den ►A3 ecu ◀ i nationell valuta ändras så att det i den senare valutan bestämda minimikapitalet under minst ett år understiger 22 500 ►A3 ecu ◀, skall kommissionen meddela den berörda medlemsstaten att denna inom 12 månader efter den nämnda ettårstidens utgång måste ändra sin lagstiftning så att den anpassas till bestämmelserna i punkt 1. Medlemsstaten får dock bestämma att lagändringen skall tillämpas på befintliga bolag först 18 månader efter ikraftträdandet.

3. Med hänsyn till den ekonomiska och monetära utvecklingen inom gemenskapen och till tendensen att tillåta endast större och medelstora företag att välja de i artikel 1.1 angivna bolagsformerna, skall rådet vart femte år på förslag av kommissionen överväga och vid behov ändra de i denna artikel i ►A3 ecu ◀ uttryckta beloppen.

(¹) EGT nr L 327, 19.12.1975, s. 4.

▼B

Artikel 7

Det tecknade kapitalet får endast bestå av tillgångar som kan värderas ekonomiskt. I dessa tillgångar får dock inte inräknas åtaganden att utföra arbete eller att tillhandahålla tjänster.

Artikel 8

1. Aktierna får inte ges ut mot vederlag som understiger det nominella beloppet eller, om sådant saknas, det bokförda parivärdet.
2. Medlemsstaterna kan dock tillåta att de som yrkesmässigt åtar sig att placera aktier får betala mindre än fullt belopp för de aktier som de tecknar i ett sådant sammanhang.

Artikel 9

1. Aktier som ges ut mot vederlag måste då bolaget bildas eller får tillstånd att börja sin verksamhet vara betalda till minst 25 procent av det nominella beloppet eller, om sådant saknas, av det bokförda parivärdet.
2. Aktier som har getts ut mot apportegendom innan bolaget bildas eller får tillstånd att börja sin verksamhet skall vara fullt betalda inom fem år från bolagsbildningen eller tillståndet att börja verksamheten.

Artikel 10

1. En eller flera av bolaget oberoende sakkunniga, som utses eller godkänns av en förvaltningsmyndighet eller en domstol, skall avge ett utlåtande om apportegendomen innan bolaget bildas eller får tillstånd att börja sin verksamhet. Beroende på varje medlemsstats lagstiftning kan de sakkunniga vara fysiska eller juridiska personer eller bolag.
2. Sakkunnigutlåtandet skall minst beskriva apportegendomen samt ange vilka värderingsmetoder de sakkunniga har använt och huruvida de därvid beräknade värdena åtminstone motsvarar antal, nominellt värde eller, i avsaknad av sådant värde, bokfört parivärde och i förekommande fall överkurs i fråga om de aktier för vilka apportegendomen utgör vederlag.
3. Sakkunnigutlåtandet skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.
4. En medlemsstat får underlåta att tillämpa denna artikel om samtliga aktier till 90 procent av sitt nominella värde eller, i avsaknad av sådant värde, av sitt bokförda parivärde utges mot apportegendom från ett eller flera bolag och följande villkor är uppfyllda:
 - a) de i artikel 3 i avsedda personerna eller bolagen med anknytning till det bolag som tar emot apportegendomen har avstått från att kräva sakkunnigutlåtande;
 - b) avståndet har offentliggjorts enligt punkt 3;
 - c) de bolag som lämnar apportegendomen har reserver som enligt lag eller bolagsordning inte får delas ut och som uppgår till minst det nominella värdet eller, i avsaknad av sådant värde, det bokförda parivärdet hos de aktier som ges ut mot apportegendom;
 - d) de bolag som lämnar apportegendomen förklarar, att de med belopp som motsvarar det vid c angivna värdet åtar sig ansvar för skulder som kan uppkomma för det mottagande bolaget från det att detta bolag har gett ut aktierna mot apportegendom till dess att ett år har förflutit från bolagets offentliggörande av årsredovisningen för det räkenskapsår under vilket apportegendomen lämnades: överlåtelse av aktierna får inte ske under denna tid;
 - e) det vid d angivna ansvaret har offentliggjorts enligt punkt 3;
 - f) de bolag som lämnar apportegendomen för över ett belopp som motsvarar det vid c angivna värdet till en reserv som får delas ut först tre år efter det att det mottagande bolagets årsredovisning har offentliggjorts för det räkenskapsår under vilket apportegendomen lämnades eller, i förekommande fall, först vid den senare tidpunkt

▼B

då alla fordringar som omfattas av det vid d angivna ansvaret och som görs gällande under den nu angivna treårsperioden har tillgodosetts.

Artikel 11

1. Om ett bolag inom en tid som av den nationella lagstiftningen skall bestämmas till minst två år från det att bolagets bildades eller tilläts att börja sin verksamhet förvärvar tillgångar från en person eller ett bolag som avses i artikel 3 i mot ett vederlag som motsvarar minst en tiondel av det tecknade kapitalet, skall förvärvet granskas och offentliggöras enligt artikel 10 samt underställas bolagsstämman för godkännande.

Medlemsstaterna får föreskriva att dessa bestämmelser även skall tillämpas när tillgångarna tillhör en aktieägare eller någon annan.

2. Punkt 1 tillämpas inte i fråga om förvärv som sker inom ramen för bolagets löpande verksamhet, på begäran eller under kontroll av en förvaltningsmyndighet eller en domstol eller på en fondbörs.

Artikel 12

Aktieägarna får inte befrias från sin skyldighet att betala aktierna i andra fall än som kan följa av bestämmelserna om nedsättning av det tecknade kapitalet.

Artikel 13

Om ett bolag av annat slag ombildas till aktiebolag skall medlemsstaterna, i avvaktan på en senare samordning av den nationella lagstiftningen, se till att minst de skyddsåtgärder som föreskrivs i artiklarna 2-12 iaktas.

Artikel 14

Artiklarna 2-13 skall inte inverka på medlemsstaternas föreskrifter om kompetens och tillvägagångssätt vid ändring av en bolagsordning eller en stiftelseurkund.

Artikel 15

1. a) Med undantag för det fallet att det tecknade kapitalet sätts ned får någon utdelning inte ske till aktieägarna, om enligt bolagets årsredovisning nettotillgångarna på bokslutsdagen för det senaste räkenskapsåret understiger eller till följd av utdelningen skulle komma att understiga det tecknade kapitalet och de reserver som enligt lag eller bolagsordning inte får delas ut.
 - b) Det vid a angivna tecknade beloppet skall minskas med sådan icke inbetald del därav som inte redovisas på balansräkningens aktivsida.
 - c) Det belopp som delas ut till aktieägarna får inte överstiga vinsten för det senast avslutade räkenskapsåret med tillägg för balanserad vinst och belopp från reserver som får användas för detta ändamål samt med avdrag för balanserad förlust och belopp som enligt lag eller bolagsordning har avsatts till reserver.
 - d) Med ”utdelning” avses i a och c särskilt utbetalning av vinst eller ränta som hänför sig till aktierna.
2. Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter förskottsutdelning av vinst skall minst följande villkor iaktas:
- a) ett delårsbokslut skall upprättas som visar att tillräckliga medel finns tillgängliga för utdelningen;
 - b) det belopp som skall delas ut får inte överstiga den vinst som har uppkommit efter det senaste räkenskapsår för vilket årsbokslut har upprättats, med tillägg för balanserad vinst och belopp från reserver som får användas för detta ändamål samt med avdrag för balanserad förlust och belopp som enligt lag eller bolagsordning skall föras över till reserver.

▼B

3. Punkterna 1 och 2 inkräktar inte på medlemsstaternas bestämmelser om ökning av det tecknade kapitalet genom överföring av reserver till detta.

4. Lagstiftningen i en medlemsstat får föreskriva undantag från punkt 1 a i fråga om förvaltningsbolag med fast kapital.

I denna punkt anses som förvaltningsbolag med fast kapital endast bolag:

- som uteslutande har till föremål för sin verksamhet att placera sina medel i olika värdepapper, olika fastigheter eller andra tillgångar i det enda syftet att sprida investeringsriskerna och låta resultatet av kapitalförvaltningen komma aktieägarna till godo, och
- som vänder sig till allmänheten för att placera sina egna aktier.

I den omfattning den nu angivna möjligheten används i medlemsstaternas lagstiftning

- a) skall denna ålägga bolagen ifråga att föra in ordet "förvaltningsbolag" i alla dokument som anges i artikel 4 i direktiv 68/151/EEG;
- b) får denna inte tillåta ett bolag som nu avses och vars nettotillgångar understiger det i punkt 1 a nämnda beloppet att dela ut medel till aktieägarna, om enligt årsredovisningen för det senaste räkenskapsåret summan av bolagets samtliga tillgångar på bokslutsdagen understiger eller till följd av utdelningen skulle komma att understiga en och en halv gånger beloppet av bolagets samtliga skulder enligt årsredovisningen;
- c) skall denna föreskriva att ett nu avsett bolag, som delar ut medel till aktieägarna när nettotillgångarna understiger det i punkt 1 a angivna beloppet, skall upplysa om utdelningen i en not till årsredovisningen.

Artikel 16

En utdelning i strid med artikel 15 skall återbetalas av de aktieägare som har mottagit denna, om bolaget visar att aktieägarna kände till att utdelningen var olaglig eller att de med hänsyn till omständigheterna inte kunde vara okunniga om det.

Artikel 17

1. Vid betydande förlust av det tecknade kapitalet skall kallelse inom den tid som anges i medlemsstaternas lagstiftning ske till en bolagstämma, som skall pröva om bolaget skall upplösas eller om andra åtgärder skall vidtas.

2. Gränsen för betydande förlust enligt punkt 1 får i medlemsstaternas lagstiftning inte sättas högre än till hälften av det tecknade kapitalet.

Artikel 18

1. Ett bolag får inte teckna sina egna aktier.

2. Om aktierna i ett bolag har tecknats av någon i eget namn men för bolagets räkning, skall denne anses ha tecknat aktierna för egen räkning.

3. Aktier som har tecknats i strid med denna artikel skall betalas av de i artikel 3 angivna personerna eller bolagen eller, vid ökning av det tecknade kapitalet, av medlemmerna i styrelsen eller direktionen.

Lagstiftningen i en medlemsstat får dock bestämma att den skall befrias från betalningsansvar som kan visa att han inte har försummat något.

Artikel 19

1. Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter att ett bolag förvärvar egna aktier, antingen direkt eller genom någon som handlar i eget namn men för bolagets räkning, skall enligt den lagstiftningen minst följande villkor gälla för ett sådant förvärv:

▼B

- a) Tillstånd till förvärvet skall lämnas av bolagsstämman som skall ange de närmare förutsättningarna för detta och särskilt det högsta antal aktier som får förvärvas, den tid inom vilken tillståndet gäller, vilken tid inte får överstiga 18 månader, samt vid förvärv mot vederlag det lägsta och högsta vederlaget. Medlemmarna av styrelsen eller direktionen skall se till att de vid b, c och d angivna villkoren iakttas när förvärvet äger rum.
 - b) Det nominella värdet eller, om sådant värde saknas, det bokförda parivärdet hos de förvärvade aktierna inräknat de aktier som bolaget tidigare har förvärvat och fortfarande innehar samt de aktier som har förvärvats av någon som handlat i eget namn men för bolagets räkning, får inte överstiga tio procent av det tecknade kapitalet.
 - c) Förvärvet får inte medföra att värdet av nettotillgångarna understiger det belopp som anges i artikel 15.1 a.
 - d) Förvärvet får endast omfatta helt betalda aktier.
2. Lagstiftningen i en medlemsstat får medge undantag från punkt 1 a första meningen, om ett förvärv av egna aktier är nödvändigt för att bolaget skall undgå en betydande och nära förestående skada. I ett sådant fall skall styrelsen eller direktionen informera den närmast följande bolagsstämman om grunden för förvärvet och syftet med detta, om de förvärvade aktiernas antal och nominella värde eller, i avsaknad av sådant värde, bokförda parivärde, om den andel av det tecknade kapitalet som de förvärvade aktierna utgör samt om vederlaget för aktierna.
3. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 1 a första meningen på aktier som förvärvas av bolaget, direkt eller av någon som handlar i eget namn men för bolagets räkning, för att fördelas bland de anställda i bolaget eller ett detta närstående bolag. Sådana aktier skall fördelas inom 12 månader från förvärvet.

Artikel 20

1. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa artikel 19 på:
- a) aktier som förvärvas för att genomföra ett beslut om nedsättning av kapitalet eller i fall som avses i artikel 39;
 - b) aktier som förvärvas som ett led i en allmän förmögenhetsövergång;
 - c) helt betalda aktier som förvärvas utan vederlag eller som utgör inköpsprovision för banker och andra finansinstitut;
 - d) aktier som förvärvas på grund av en lagstadgad skyldighet eller till följd av ett rättsligt avgörande till skydd för en aktieägarminoritet, särskilt vid fusion, ändring av föremålet för bolagets verksamhet eller av bolagets form, byte av säte till utlandet eller införandet av begränsningar i rätten att överlåta aktier;
 - e) aktier som förvärvas från en aktieägare på grund av bristande betalning av aktierna;
 - f) aktier som förvärvas för att hålla minoritetsaktieägare i närstående bolag skadeslösa;
 - g) helt betalda aktier som förvärvas vid en exekutiv aktion som äger rum för att infria en fordran som bolaget har mot en aktieägare;
 - h) helt betalda aktier som har getts ut av ett förvaltningsbolag med fast kapital enligt artikel 15.4 andra stycket och som på placerarnas begäran förvärvas av detta bolag eller av ett detta närstående bolag. Artikel 15.4 a skall därvid tillämpas. Ett sådant förvärv får inte medföra att nettotillgångarna understiger det tecknade kapitalet ökat med de reserver som enligt lag inte får delas ut.
2. Aktier som har förvärvats enligt 1 b-g skall dock avyttras inom högst tre år, med mindre det nominella värdet eller, i avsaknad av sådant värde, det bokförda parivärdet av de förvärvade aktierna inräknat de aktier som bolaget har förvärvat genom någon som handlat i eget namn men för bolagets räkning, inte överstiger tio procent av det tecknade kapitalet.

▼B

3. Om aktierna inte avyttras inom den tid som anges i punkt 2 skall de förklaras ogiltiga. Lagstiftningen i en medlemsstat kan bestämma att ogiltigförklaringen skall åtföljas av en motsvarande nedsättning av det tecknade kapitalet. En sådan nedsättning skall föreskrivas i den mån förvärvet av de aktier som skall förklaras ogiltiga har medfört att nettotillgångarna kommit att understiga det belopp som anges i artikel 15.1 a.

Artikel 21

Aktier som har förvärvats i strid med artiklarna 19 och 20 skall avyttras inom ett år från förvärvet. Om de inte avyttras inom denna tid tillämpas artikel 20.3.

Artikel 22

1. Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter ett aktiebolag att förvärva egna aktier, direkt eller genom någon som handlar i eget namn men för bolagets räkning, skall lagstiftningen för det fortsatta innehavet av aktierna alltid kräva att minst följande villkor iaktas:

- a) av de rättigheter som är knutna till aktier får rösträtt aldrig utövas för de egna aktierna;
- b) om dessa aktier tas upp som en tillgång i balansräkningen skall ett motsvarande belopp, som bolaget inte får förfoga över, tas upp som en reserv bland skulderna;

2. Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter ett bolag att förvärva egna aktier, direkt eller genom någon som handlar i eget namn men för bolagets räkning, skall lagstiftningen kräva att förvaltningsberättelsen innehåller minst följande uppgifter:

- a) skälen för de förvärv som har skett under räkenskapsåret;
- b) antal och nominellt värde eller, i avsaknad av sådant värde, bokfört parivärde beträffande de aktier som har förvärvats och avyttrats under räkenskapsåret samt den andel av det tecknade kapitalet som dessa aktier utgör;
- c) vid förvärv eller avyttring mot vederlag, uppgift om vederlaget för aktierna;
- d) antal och nominellt värde eller, i avsaknad av sådant värde, bokfört parivärde beträffande samtliga aktier som har förvärvats och som innehas av bolaget samt den andel av det tecknade kapitalet som dessa aktier utgör.

Artikel 23

1. Ett bolag får inte ge förskott, lämna lån eller ställa säkerhet i syfte att tredje man skall förvärva aktier i bolaget.

2. Punkt 1 tillämpas inte på åtgärder som utgör led i en banks eller något annat finansinstituts löpande verksamhet eller som vidtas i syfte att aktier skall förvärvas av eller till förmån för de anställda i bolaget eller ett detta närstående bolag. Sådana åtgärder får dock inte leda till att nettotillgångarna understiger det belopp som anges i artikel 15.1 a.

3. Punkt 1 tillämpas inte på åtgärder som vidtas för att aktier skall förvärvas enligt artikel 20.1 h.

Artikel 24

1. Om ett bolag direkt eller genom någon som handlar i eget namn men för bolagets räkning tar emot egna aktier som säkerhet, jämföras detta med förvärv som avses i artiklarna 19 och 20.1 samt artiklarna 22 och 23.

2. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 1 på åtgärder i en banks eller något annat finansinstituts löpande verksamhet.

▼M1

Artikel 24a

1. a) Sådana aktier som tecknas, förvärvas eller innehas i ett aktiebolag av ett annat bolag som avses i artikel 1 i direktiv 68/151/EEG, i vilket bolag aktiebolaget direkt eller indirekt förfogar över röstmajoriteten eller i vilket bolag aktiebolaget direkt eller indirekt kan utöva ett bestämmande inflytande, skall anses tecknade, förvärvade eller innehavda av aktiebolaget själv,
- b) a skall även tillämpas om det andra bolaget regleras av lagstiftningen i ett tredje land och har en rättslig form som är jämförbar med de bolagsformer som anges i artikel 1 i direktiv 68/151/EEG.
2. Förfogar aktiebolaget indirekt över röstmajoriteten eller kan det utöva ett bestämmande inflytande indirekt behöver medlemsstaterna dock inte tillämpa punkt 1, om de föreskriver att de rösträttigheter tillfälligt skall upphävas som följer med de aktier i aktiebolaget som innehas av det andra bolaget.
3. Så länge den nationella lagstiftningen om koncerner inte har samordnats får medlemsstaterna
 - a) bestämma de fall i vilka ett aktiebolag skall anses kunna utöva ett bestämmande inflytande över ett annat bolag; om en medlemsstat utnyttjar denna möjlighet måste dess nationella lagstiftning under alla förhållanden föreskriva att ett bestämmande inflytande föreligger om ett aktiebolag
 - har rätt att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorganet och samtidigt är aktieägare eller delägare i det andra bolaget, eller
 - är aktieägare eller delägare i det andra bolaget och till följd av ett avtal med andra aktieägare eller delägare i detta ensam kontrollerar röstmajoriteten för aktieägarna eller delägarna i det andra bolaget.

Medlemsstaterna är inte skyldiga att meddela föreskrifter för andra fall än dem som avses i första och andra strecksatserna.
 - b) bestämma de fall i vilka ett aktiebolag skall anses indirekt förfoga över rösträttigheter eller indirekt kunna utöva ett bestämmande inflytande,
 - c) ange de omständigheter under vilka ett aktiebolag skall anses förfoga över rösträttigheter.
4. a) Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 1 om teckningen, förvärvet eller innehavet äger rum för någon annans räkning än för den som tecknar, förvärvar eller innehar aktierna och som varken är det aktiebolag som avses i punkt 1 eller något annat bolag i vilket aktiebolaget direkt eller indirekt förfogar över röstmajoriteten eller i vilket det direkt eller indirekt kan utöva ett bestämmande inflytande.
- b) Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 1 om aktierna tecknas, förvärvas eller innehas av det andra bolaget i dess egenkap av och inom ramen för dess verksamhet som yrkesmässig värdepappershandlare, förutsatt att denne är medlem av en värdepappersbörs som är belägen i eller utövar sin verksamhet inom en medlemsstat, eller är godkänd eller står under tillsyn av en sådan tillsynsmyndighet i en medlemsstat som är behörig att ha tillsyn över professionella värdepappershandlare, vilka i den mening som avses i detta direktiv kan omfatta kreditinstitut.
5. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 1 om det andra bolagets innehav av aktier i aktiebolaget beror på ett förvärv som ägde rum innan förhållandet mellan de två bolagen uppfyllde kriterierna i punkt 1.

De rösträttigheter som är förenade med dessa aktier skall dock tillfälligt upphävas och aktierna skall tas med i beräkningen vid avgörandet av om det i artikel 19.1 b föreskrivna villkoret är uppfyllt.

▼ **M1**

6. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa artikel 20.2 eller 20.3 eller artikel 21 då aktier i ett aktiebolag förvärvas av ett annat bolag, förutsatt att medlemsstaterna föreskriver att

- a) de rösträttigheter som är förenade med det andra bolagets aktieinnehav i aktiebolaget skall tillfälligt upphävas, och att
- b) ledamöterna i aktiebolagets förvaltnings- eller ledningsorgan skall vara skyldiga att från det andra bolaget återköpa de aktier som avses i artikel 20.2 och 20.3 och artikel 21 till det pris som det andra bolaget förvärvade dem för; det enda fall då denna påföljd inte skall tillämpas, är då ledamöterna i förvaltnings- eller ledningsorganet styrker att aktiebolaget inte på något sätt medverkat till teckningen eller förvärvet av de ifrågakvarande aktierna.

▼ **B***Artikel 25*

1. Alla kapitalökningar skall beslutas av bolagsstämman. Ett sådant beslut, liksom genomförandet av kapitalökningen, skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

2. Bolagsordningen, stiftelseurkunden eller bolagsstämman, vilken senares beslut skall offentliggöras enligt punkt 1, får dock ge bemyndigande om att öka det tecknade kapitalet upp till ett högsta belopp som fastställs med hänsyn till eventuella lagregler om sådant högsta belopp. Inom ramen för det fastställda beloppet beslutar det bemyndigade bolagsorganet i förekommande fall om ökning av det tecknade kapitalet. Bemyndigandet gäller i högst fem år och kan förlängas av bolagsstämman en eller flera gånger med högst fem år varje gång.

3. Om det finns flera slag av aktier, skall bolagsstämmans beslut om kapitalökning enligt punkt 1 eller om bemyndigande att öka kapitalet enligt punkt 2 bli föremål för en särskild omröstning minst för varje kategori av aktieägare vilkas rätt berörs av beslutet.

4. Denna artikel tillämpas vid emission av alla värdepapper som kan bytas ut mot aktier eller som är förenade med teckningsrätt till aktier, men inte vid själva utbytet av värdepapperen eller vid utnyttjandet av teckningsrätten.

Artikel 26

Om aktier ges ut mot vederlag som ett led i ökningen av det tecknade kapitalet, skall de betalas med minst 25 procent av aktiernas nominella värde eller, i avsaknad av sådant värde, av det bokförda parivärdet. Om en överkurs fastställs, skall denna betalas helt.

Artikel 27

1. Om aktier ges ut mot apportegendom som ett led i ökningen av det tecknade kapitalet, skall aktierna vara helt betalda inom fem år från beslutet om ökning av det tecknade kapitalet.

2. Det vederlag som avses i punkt 1 skall innan kapitalökningen genomförs redovisas i ett utlåtande som utarbetas av en eller flera av bolaget oberoende sakkunniga som utses eller godkänns av en förvaltningsmyndighet eller en domstol. Beroende på varje medlemsstats lagstiftning får de sakkunniga vara fysiska eller juridiska personer eller bolag.

Artikel 10.2 och 3 skall tillämpas.

3. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 2, om ökningen av det tecknade kapitalet sker för att genomföra en fusion eller ett offentligt erbjudande om köp eller byte och i syfte att ersätta aktieägarna i ett bolag som upplöses genom fusionen eller är föremål för det offentliga erbjudandet om köp eller byte.

4. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa punkt 2 när alla aktier som emitteras som ett led i ökningen av det tecknade kapitalet ges ut mot apportegendom från ett eller flera bolag, om alla aktieägare i det bolag

▼B

som tar emot apportegendomen har avstått från sakkunnigutlåtande samt villkoren i artikel 10.4b-f är uppfyllda.

Artikel 28

Om en kapitalökning inte fulltecknas, skall kapitalet ökas med det tecknade beloppet endast om emissionsvillkoren uttryckligen har föreskrivit det.

Artikel 29

1. Vid varje ökning av det tecknade kapitalet, som skall betalas med pengar, skall aktierna med företrädesrätt erbjudas aktieägarna i förhållande till den andel av kapitalet som deras aktier representerar.

2. Medlemsstaterna

a) behöver inte tillämpa punkt 1 på aktier med en begränsad rätt till utdelning enligt artikel 15 och/eller vid utskiftning av bolagets förmögenhet i samband med likvidation; eller

b) får — om i ett bolag med aktier av olika slag i fråga om rösträtt eller rätt till utdelning enligt artikel 15 eller vid utskiftning i samband med likvidation, det tecknade kapitalet ökas genom att nya aktier av endast ett av dessa aktieslag ges ut — tillåta att ägarna till aktier av annat slag får utöva sin företrädesrätt att teckna nya aktier först efter ägarna till aktier av det slag som emissionen avser.

3. Erbjudandet om företrädesrätt och den tid inom vilken denna rätt får utnyttjas skall offentliggöras i den nationella tidning som har utsetts i överensstämmelse med direktiv 68/151/EEG. Lagstiftningen i en medlemsstat behöver dock inte föreskriva ett offentliggörande, om alla bolagets aktier är ställda till viss man. I sådant fall skall samtliga aktieägare underrättas skriftligen. Den tid inom vilken företrädesrätten skall utnyttjas får inte understiga 14 dagar från det att erbjudandet offentliggörs eller den skriftliga underrättelsen avsänds.

4. Företrädesrätten får inte begränsas eller upphävas i bolagsordningen eller stiftelseurkunden. Detta får däremot ske genom ett beslut av bolagsstämman. Direktionen eller styrelsen skall i så fall lämna bolagsstämman en skriftlig redogörelse som anger skälen för att begränsa eller upphäva företrädesrätten och grunderna för den föreslagna emissionskursen. Bolagsstämmans beslut skall fattas enligt bestämmelserna i artikel 40 om beslutförhet och majoritet. Beslutet skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

5. Lagstiftningen i en medlemsstat får bestämma att bolagsordningen, stiftelseurkunden eller bolagsstämman, den senare med iakttagande av bestämmelserna i punkt 4 angående beslutförhet, majoritet och offentliggörande, kan bemyndiga det bolagsorgan att begränsa eller upphäva företrädesrätten som har rätt att besluta om ökning av aktiekapitalet inom gränserna för det "auktoriserade" kapitalet. Ett sådant bemyndigande får inte gälla för längre tid än ett bemyndigande enligt artikel 25.2.

6. Punkterna 1-5 tillämpas vid emission av alla värdepapper som kan bytas ut mot aktier eller som är förenade med teckningsrätt till aktier, men inte vid själva utbytet av värdepapperen eller vid utnyttjandet av teckningsrätten.

7. Företrädesrätten anses inte utesluten enligt punkt 4 eller 5, om aktierna på grund av beslutet om ökning av det tecknade kapitalet ges ut till banker eller andra finansinstitut för att dessa skall erbjuda aktierna till bolagets aktieägare enligt punkterna 1 och 3.

Artikel 30

Varje nedsättning av det tecknade kapitalet, med undantag för en sådan nedsättning som sker genom ett rättsligt avgörande, skall minst beslutas av bolagsstämman enligt bestämmelserna om beslutförhet och majoritet i artikel 40, dock med förbehåll för bestämmelserna i artiklarna 36 och

▼B

37. Beslutet skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

Kallelsen till bolagsstämman skall minst ange syftet med nedsättningen och hur denna skall genomföras.

Artikel 31

Om det finns flera slag av aktier, skall bolagsstämmans beslut om nedsättning av det tecknade kapitalet bli föremål för en särskild omröstning minst för varje kategori av aktieägare vilkas rätt berörs av beslutet.

Artikel 32

1. Om det tecknade kapitalet sätts ned har åtminstone de borgenärer, vilkas fordringar har uppkommit före offentliggörandet av beslutet om nedsättningen, rätt att minst få säkerhet för de fordringar som inte är förfallna till betalning vid offentliggörandet. Lagstiftningen i medlemsstaterna bestämmer under vilka förutsättningar denna rätt får utövas. Lagstiftningen får utesluta rätten endast om en borgenär har tillfredsställande säkerhet eller sådan inte behövs med hänsyn till bolagets ställning.

2. Medlemsstaternas lagstiftning skall vidare minst föreskriva att nedsättningen inte gäller eller att någon utbetalning inte får ske till förmån för aktieägarna, förrän borgenärerna har fått gottgörelse eller en domstol har beslutat att deras framställning därom inte behöver efterkommas.

3. Denna artikel tillämpas även när nedsättningen av det tecknade kapitalet sker genom att bolaget helt eller delvis avstår från betalning av aktieägarnas insatser.

Artikel 33

1. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa artikel 32 vid en nedsättning av det tecknade kapitalet som sker för att täcka en inträffad förlust eller för att föra över vissa belopp till en reserv, om reserven därefter inte överstiger tio procent av det nedsatta tecknade kapitalet. Utom vid nedsättning av det tecknade kapitalet får denna reserv inte delas ut till aktieägarna; den får endast användas för att täcka en inträffad förlust eller för att öka det tecknade kapitalet genom överföring av reserver, i den mån medlemsstaterna tillåter en sådan åtgärd.

2. I de fall som avses i punkt 1 skall medlemsstaternas lagstiftning minst föreskriva de åtgärder som behövs för att belopp som härrör från nedsättningen av det tecknade kapitalet inte skall kunna användas för utbetalningar till aktieägarna eller för att befria dessa från skyldigheten att betala sina insatser.

Artikel 34

Det tecknade kapitalet får inte sättas ned under det minimikapital som har fastställts i överensstämmelse med artikel 6. Medlemsstaterna får dock tillåta en sådan nedsättning, om de även föreskriver att beslutet om nedsättning får verkställas först sedan det tecknade kapitalet har ökat till minst det fastställda minimikapitalet.

Artikel 35

Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter att det tecknade kapitalet helt eller delvis löses in utan att kapitalet sätts ned, skall lagstiftningen minst kräva att följande villkor är uppfyllda:

- a) Om bolagsordningen eller stiftelseurkunden ger möjlighet till inlösen skall beslut om inlösen fattas av bolagsstämman, som minst skall iakttä de allmänna villkoren för beslutförhet och majoritet. Om bolagsordningen eller stiftelseurkunden inte ger möjlighet till inlösen skall beslut om inlösen fattas av bolagsstämman, som i så fall minst skall iakttä villkoren för beslutförhet och majoritet enligt

▼B

artikel 40. Beslutet skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

- b) Endast belopp som får delas ut enligt artikel 15.1 får användas för inlösen.
- c) De aktieägare som har fått sina aktier inlösta har kvar sina rättigheter i bolaget med undantag för rätten att återfå insatserna och rätten att delta i en första vinstutdelning avseende icke inlösta aktier.

Artikel 36

1. Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter bolagen att sätta ned det tecknade kapitalet genom att tvångsvis dra in aktier, skall lagstiftningen minst kräva att följande villkor är uppfyllda:

- a) Tvångsindragningen skall föreskrivas eller tillåtas i bolagsordningen eller stiftelseurkunden innan teckning sker av de aktier som skall dras in.
- b) I det fallet att tvångsindragningen endast tillåts i bolagsordningen eller stiftelseurkunden skall den beslutas av bolagsstämman, om inte samtliga berörda aktieägare har godkänt indragningen.
- c) Det bolagsorgan som beslutar om tvångsindragningen skall bestämma villkor och sätt för denna, om inte det har skett redan i bolagsordningen eller stiftelseurkunden.
- d) Artikel 32 tillämpas utom i fråga om helt betalda aktier som ställs till bolagets förfogande utan vederlag eller som dras in med utnyttjande av medel som får delas ut enligt artikel 15.1; i dessa fall skall ett belopp som motsvarar det nominella värdet eller, i avsaknad av sådant värde, det bokförda parivärdet för samtliga indragna aktier föras över till en reserv. Utom vid nedsättning av det tecknade kapitalet får denna reserv inte delas ut till aktieägarna; den får endast användas för att täcka en inträffad förlust eller för att öka det tecknade kapitalet genom överföring av reserver, i den mån medlemsstaterna tillåter en sådan åtgärd.
- e) Beslutet om tvångsindragning skall offentliggöras enligt varje lands lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

2. Artikel 30 första stycket samt artiklarna 31, 33 och 40 tillämpas inte i de fall som avses i punkt 1.

Artikel 37

1. Om det tecknade kapitalet sätts ned genom indragning av aktier som bolaget har förvärvat direkt eller genom någon som handlar i eget namn men för bolagets räkning, skall bolagsstämman alltid besluta om indragningen.

2. Artikel 32 tillämpas utom i fråga om helt betalda aktier som har förvärvats utan vederlag eller med medel som får delas ut enligt artikel 15.1; i dessa fall skall ett belopp som motsvarar det nominella värdet eller, i avsaknad av sådant värde, det bokförda parivärdet för samtliga indragna aktier föras över till en reserv. Utom vid nedsättning av det tecknade kapitalet får denna reserv inte delas ut till aktieägarna; den får endast användas för att täcka en inträffad förlust eller för att öka det tecknade kapitalet genom överföring av reserver, i den mån medlemsstaterna tillåter en sådan åtgärd.

3. Artiklarna 31, 33 och 40 tillämpas inte i de fall som avses i punkt 1.

Artikel 38

Om det finns flera slag av aktier skall i de fall som avses i artikel 35, artikel 36.1 b och artikel 37.1 bolagsstämmans beslut om inlösen av det tecknade kapitalet eller nedsättning av detta genom indragning av aktier bli föremål för en särskild omröstning minst för varje kategori av aktieägare vilkas rätt berörs av åtgärden.

▼B

Artikel 39

Om lagstiftningen i en medlemsstat tillåter bolagen att ge ut aktier som kan återköpas, skall lagstiftningen för återköp av aktierna minst kräva att följande villkor är uppfyllda:

- a) återköpet skall tillåtas i bolagsordningen eller stiftelseurkunden innan teckning sker av de aktier som kan återköpas;
- b) aktierna skall vara helt betalda;
- c) villkoren och sättet för återköpet skall vara bestämda i bolagsordningen eller stiftelseurkunden;
- d) återköpet får endast ske med medel som kan delas ut enligt artikel 15.1 eller med intäkter från en nyemission som sker i och för återköpet;
- e) ett belopp som motsvarar det nominella värdet eller, i avsaknad av sådant värde, det bokförda parivärdet av alla återköpta aktier skall föras över till en reserv som inte får delas ut till aktieägarna i annat fall än då det tecknade kapitalet sätts ned; denna reserv får endast användas för att öka det tecknade kapitalet genom överföring av reserver;
- f) punkt e tillämpas inte, om återköpet har skett med intäkter från en nyemission som har ägt rum i och för återköpet;
- g) om det har beslutats att en överkurs skall betalas till aktieägarna med anledning av återköpet, får överkursen endast erläggas med medel som får delas ut enligt artikel 15.1 eller med medel ur en reserv, annan än den som avses i e, som inte får delas ut till aktieägarna i annat fall än då det tecknade kapitalet sätts ned; denna reserv får endast användas för att öka det tecknade kapitalet genom överföring av reserver, för att täcka kostnader som avses i artikel 3 j eller emissionskostnader för aktier eller obligationer eller för att betala en överkurs till innehavare av aktier eller obligationer som skall återköpas;
- h) återköpet skall offentliggöras enligt varje medlemsstats lagstiftning i överensstämmelse med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

Artikel 40

1. Medlemsstaternas lagstiftning skall föreskriva att de beslut som avses i artikel 29.4 och 5 samt artiklarna 30, 31, 35 och 38 skall kräva minst en majoritet som inte får understiga två tredjedelar av de röster som är förenade med de företrädde värdepapperen eller det företrädde tecknade kapitalet.

2. Medlemsstaternas lagstiftning får dock föreskriva att enkel majoritet av rösterna enligt punkt 1 är tillräcklig, om minst hälften av det tecknade kapitalet är företrätt.

Artikel 41

1. Medlemsstaterna får frångå artikel 9.1, artikel 19.1 a första ledet och b samt artiklarna 25, 26 och 29 i den mån det behövs för att bestämmelser skall kunna antas eller tillämpas som har till ändamål att underlätta för anställda och andra i den nationella lagstiftningen angivna personkategorier att få del i företagets kapital.

2. Medlemsstaterna får underlåta att tillämpa artikel 19.1 a första ledet samt artiklarna 30, 31 och 36-39 på bolag som bildas enligt särskild lagstiftning och som vid sidan av "kapitalaktier" ger ut "arbetsaktier" till förmån för de anställda som ett kollektiv, vilket på bolagsstämman företräds av fullmäktige med rösträtt.

Artikel 42

För att detta direktiv skall kunna genomföras måste medlemsstaternas lagstiftning behandla de aktieägare lika som befinner sig i samma ställning.

▼B*Artikel 43*

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som behövs för att följa detta direktiv inom två år efter dagen för anmälan. De skall genast underrätta kommissionen om detta.
2. Medlemsstaterna behöver inte tillämpa artikel 3 g, i, j och k på de bolag som redan finns när författningarna som avses i punkt 1 träder i kraft.

De får bestämma att övriga föreskrifter i detta direktiv skall tillämpas på dessa bolag först 18 månader efter ikraftträdandet.

Denna tidsfrist får dock vara tre år när det gäller artiklarna 6 och 9 samt fem år när det gäller "unregistered companies" i Storbritannien eller på Irland.
3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 44

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2006/68/EG

av den 6 september 2006

om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 44.1,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) I rådets andra direktiv 77/91/EEG av den 13 december 1976 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 58 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga ⁽³⁾, fastställs kraven för flera kapitalrelaterade åtgärder som sådana bolag vidtar.

(2) I sitt meddelande till rådet och Europaparlamentet av den 21 maj 2003 med titeln "Modernare bolagsrätt och effektivare företagsstyrning i Europeiska unionen – Handlingsplan" drar kommissionen slutsatsen att en förenkling och modernisering av direktiv 77/91/EEG väsentligt skulle bidra till att främja näringslivets effektivitet och konkurrenskraft utan att det skydd som erbjuds aktieägare och borgenärer försämras. Dessa mål har högsta prioritet, men de påverkar inte behovet av att ofördröjligen inleda en allmän undersökning beträffande genomförbarheten av alternativ till ordningen för bevarande av kapital som skulle säkerställa ett tillfredsställande skydd av intressen hos borgenärer och aktieägare i publika aktiebolag.

(3) Medlemsstaterna bör kunna tillåta publika aktiebolag att tilldela aktier mot betalning med apportegendom utan att kräva att de inhämtar ett särskilt sakkunnigutlåtande om det finns en tydlig referenspunkt för värderingen av sådan ersättning. Dock bör minoritetsaktieägarnas rätt att kräva en sådan värdering garanteras.

(4) Publika aktiebolag bör tillåtas förvärva egna aktier med ett belopp som högst motsvarar bolagets fria reserver, och den period för vilken bolagsstämman kan godkänna ett sådant förvärv bör ökas för att främja flexibilitet och minska den administrativa bördan för bolag som måste reagera snabbt på marknadsförändringar som påverkar kursen på deras aktier.

(5) Medlemsstaterna bör kunna tillåta publika aktiebolag att bevilja finansiellt bistånd i syfte att tredje man skall kunna förvärva aktier i bolaget upp till ett belopp som högst motsvarar bolagets fria reserver för att öka flexibiliteten med avseende på förändringar i ägarstrukturen i ett bolags aktiekapital. Denna möjlighet bör underställas skyddsmechanismer som införs med hänvisning till målsättningen i detta direktiv att skydda både aktieägare och tredje man.

(6) I syfte att stärka vedertaget borgenärsskydd i alla medlemsstater bör borgenärer på vissa villkor ha möjlighet att tillgripa rättsliga eller administrativa förfaranden om deras fordringar äventyras till följd av en minskning av kapitalet i ett offentligt aktiebolag.

(7) För att stävja marknadsmissbruk bör medlemsstaterna vid genomförandet av detta direktiv beakta bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28 januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmissbruk) ⁽⁴⁾, kommissionens förordning (EG) nr 2273/2003 av den 22 december 2003 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller undantag för återköpsprogram och stabilisering av finansiella instrument ⁽⁵⁾ samt kommissionens direktiv 2004/72/EG av den 29 april 2004 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG när det gäller godtagen marknadspraxis, definition av insiderinformation rörande råvaruderivat, upprättande av förteckningar över personer som har tillgång till insiderinformation, anmälan av transaktioner som utförs av personer i ledande ställning och rapportering av misstänkta transaktioner ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EUT C 294, 25.11.2005, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 14 mars 2006 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 24 juli 2006.

⁽³⁾ EGT L 26, 31.1.1977, s. 1. Direktivet senast ändrat genom 2003 års anslutningsakt.

⁽⁴⁾ EUT L 96, 12.4.2003, s. 16.

⁽⁵⁾ EUT L 336, 23.12.2003, s. 33.

⁽⁶⁾ EUT L 162, 30.4.2004, s. 70.

- (8) Direktiv 77/91/EEG bör därför ändras i enlighet med detta.
- (9) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ⁽¹⁾ uppmuntras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse upprätta egna tabeller som så långt det är möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna samt att offentliggöra dessa tabeller.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Direktiv 77/91/EEG skall ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.1 skall strecksats 21 ersättas med följande:

”— i Ungern:

nyilvánosan müködő részvénytársaság”.

2. Följande artiklar skall införas:

”Artikel 10a

1. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa artikel 10.1–3 om, efter beslut av ett bolags styrelse eller direktion, överlåtbara värdepapper enligt definitionen i artikel 4.1 led 18 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument (*) eller penningmarknadsinstrument enligt definitionen i artikel 4.1 led 19 i samma direktiv tillförs såsom apportegendom, och värdepapperen eller penningmarknadsinstrumenten värderas till det vägda genomsnittspris som de handlats för på en eller flera reglerade marknader enligt definitionen i artikel 4.1 led 14 i det direktivet under en tillräckligt lång period som skall fastställas i nationell lagstiftning och som föregår den dag då apportegendomen faktiskt överförs.

Om priset har påverkats av extraordinära omständigheter som väsentligt skulle kunna förändra tillgångens värde den dag då tillskottet av apportegendomen faktiskt sker, inbegripet situationer där marknaden för sådana överlåtbara värdepapper eller penningmarknadsinstrument har blivit illikvid, skall en omvärdering emellertid genomföras på initiativ av styrelsen eller direktionen och på dess ansvar. Vid denna omvärdering skall artikel 10.1–3 gälla.

2. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa artikel 10.1–3 om, efter beslut av ett bolags styrelse eller direktion, andra tillgångar än de överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument som avses i punkt 1 tillförs i form av apportegendom och som redan har blivit föremål

för ett utlåtande om verkligt värde från en erkänd oberoende sakkunnig och om följande villkor är uppfyllda:

- a) Det verkliga värdet fastställs för en tidpunkt som med högst sex månader föregår den dag då tillskottet av apportegendomen faktiskt sker.
- b) Värderingen har utförts i enlighet med allmänt vedertagna normer och principer för värdering i medlemsstaten, vilka är tillämpliga på det slag av tillgångar som avses tillföras.

I händelse av nya särskilda omständigheter som väsentligt skulle kunna förändra tillgångens verkliga värde den dag då tillskottet av apportegendomen faktiskt sker, skall en omvärdering genomföras på initiativ av styrelsen eller direktionen och på dess ansvar. Vid denna omvärdering skall artikel 10.1–3 gälla.

I avsaknad av en sådan omvärdering får en eller flera aktieägare med ett totalt innehav av minst 5 % av bolagets tecknade aktiekapital dagen då beslut om kapitalökningen fattas begära en värdering av en oberoende sakkunnig, i vilket fall artikel 10.1–3 skall gälla. En eller flera sådana aktieägare får lämna in en begäran fram till den dag då tillskottet av apportegendomen faktiskt sker, under förutsättning att aktieägaren eller aktieägarna i fråga fortfarande den dag då begäran lämnas in har ett totalt innehav av minst 5 % av bolagets tecknade aktiekapital, såsom detta var dagen då beslut om kapitalökningen fattades.

3. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa artikel 10.1–3 om, efter beslut av ett bolags styrelse eller direktion, andra tillgångar än de överlåtbara värdepapper och penningmarknadsinstrument som avses i punkt 1 tillförs som apportegendom och vars verkliga värde erhålls för varje tillgångspost från det föregående räkenskapsårets lagstadgade redovisning under förutsättning att den lagstadgade redovisningen har varit föremål för revision i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (**).

Punkt 2 andra och tredje styckena skall gälla i tillämpliga delar.

Artikel 10b

1. Om apportegendom som avses i artikel 10a förekommer utan det sakkunnigutlåtande som avses i artikel 10.1–3, skall, utöver de krav som anges i artikel 3 h och inom en månad efter den dag då tillskottet av apportegendomen faktiskt sker, en förklaring som innehåller följande uppgifter offentliggöras:

- a) En beskrivning av apportegendomen i fråga.

(¹) EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

- b) Dess värde, grunderna för värderingen och, i tillämpliga fall, värderingsmetoden.
- c) Ett uttalande om huruvida det därvid beräknade värdet minst motsvarar antalet, det nominella värdet eller, i avsaknad av nominellt värde, bokfört parivärde och, i förekommande fall, överkurs i fråga om de aktier för vilka apportegendomen utgör ersättning.
- d) Ett uttalande om att inga nya särskilda omständigheter med avseende på den ursprungliga värderingen har inträffat.

Detta offentliggörande skall ske på det sätt som föreskrivs i varje medlemsstats lagstiftning i enlighet med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

2. Om det föreslås att apportegendom tillförs utan att ett sakkunnigutlåtande lämnas enligt artikel 10.1–3, i samband med en kapitalökning som föreslås enligt artikel 25.2, skall ett meddelande som innehåller det datum när beslutet om ökningen fattades och den information som förtecknas i punkt 1 offentliggöras på det sätt som föreskrivs i varje medlemsstats lagstiftning i enlighet med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG innan tillgången faktiskt tillförs som apportegendom. I detta fall skall förklaringen i enlighet med punkt 1 begränsas till ett uttalande om att inga nya särskilda omständigheter har inträffat efter det att det ovannämnda meddelandet offentliggjordes.

3. Varje medlemsstat skall tillhandahålla tillräckliga skyddsmekanismer som säkerställer att förfarandet enligt artikel 10a och denna artikel följs när det gäller tillförandet av apportegendom utan ett sådant sakkunnigutlåtande som avses i artikel 10.1–3.

(*) EUT L 145, 30.4.2004, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/31/EG (EUT L 114, 27.4.2006, s. 60).

(**) EUT L 157, 9.6.2006, s. 87.”

3. I artikel 11.1 skall första stycket ändras på följande sätt:

- a) Orden ”artikel 10” skall ersättas med orden ”artikel 10.1–3”.
- b) Följande mening skall läggas till:

”Artiklarna 10a och 10b skall gälla i tillämpliga delar.”

4. I artikel 19 skall punkt 1 ersättas med följande:

”1. Utan att det påverkar principen om lika behandling av aktieägare med samma ställning eller tillämpningen av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG av den 28 januari 2003 om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmisshandling) (*), får medlemsstaterna tillåta ett bolag att förvärva egna aktier, antingen direkt eller genom någon som handlar i eget namn

men för bolagets räkning. I den utsträckning förvärv tillåts skall medlemsstaterna låta sådana förvärv omfattas av följande villkor:

- a) Tillstånd till förvärvet skall lämnas av bolagsstämman som skall ange de närmare förutsättningarna för detta, särskilt det högsta antalet aktier som får förvärfas, den tid för vilken tillståndet gäller, varvid den övre gränsen skall fastställas i nationell lagstiftning men dock inte får överstiga fem år, samt vid förvärv mot ersättning den högsta och lägsta ersättningen. Medlemmarna av styrelsen eller direktionen skall se till att de i leden b och c angivna villkoren iakttas när varje tillåtet förvärv äger rum.
- b) Förvärvet, inbegripet de aktier som bolaget tidigare har förvärvat och fortfarande innehar samt de aktier som har förvärvats av någon som handlat i eget namn men för bolagets räkning, får inte medföra att värdet av nettotillgångarna understiger det belopp som anges i artikel 15.1 a och b.
- c) Transaktionen får endast omfatta helt betalda aktier.

Vidare får medlemsstaterna även låta förvärv i den mening som avses i det första stycket omfattas av några av följande villkor:

- i) Att det nominella värdet, eller om sådant nominellt värde saknas, det bokförda parivärdet hos de förvärvade aktierna, inbegripet de aktier som bolaget tidigare har förvärvat och fortfarande innehar samt de aktier som har förvärvats av någon som handlat i eget namn men för bolagets räkning, inte får överstiga en gräns som skall fastställas av medlemsstaterna. Denna gräns får inte understiga tio procent av det tecknade kapitalet.
- ii) Att bolagets tillstånd att förvärva egna aktier i den mening som avses i första stycket, det högsta antalet aktier som får förvärfas, den tid för vilken tillståndet gäller och den högsta eller lägsta ersättningen är fastställd i bolagets stadgar eller i dess bolagsordning.
- iii) Att bolaget skall uppfylla lämpliga krav på rapportering och information.
- iv) Att vissa bolag, som skall fastställas av medlemsstaterna, kan åläggas att makulera de förvärvade aktierna under förutsättning att ett belopp som motsvarar det nominella värdet av de makulerade aktierna förs till en reserv som inte får delas ut till aktieägarna, utom i händelse av minskning av det tecknade kapitalet. Denna reserv får användas endast i syfte att öka det tecknade kapitalet genom kapitalisering av reserver.
- v) Att förvärvet inte innebär risk för att borgenärernas fordringar inte gottgörs.

(*) EUT L 96, 12.4.2003, s. 16.”

5. I artikel 20.3 skall orden "artikel 15.1 a" ersättas med orden "artikel 15.1 a och b".

6. I artikel 23 skall punkt 1 ersättas med följande:

"1. Om medlemsstaterna tillåter att ett bolag antingen direkt eller indirekt ger förskott, lämnar lån eller ställer säkerhet i syfte att låta tredje man förvärva aktier i bolaget, skall de föreskriva att sådana transaktioner underställs de villkor som anges i det andra, tredje, fjärde och femte stycket.

Transaktionerna skall på styrelsens eller direktionens ansvar göras på rättvisa marknadsvillkor, särskilt med avseende på ränta som erläggs till bolaget och säkerhet som ställs till bolaget för de lån och förskott som avses i första stycket. Tredje mans kreditvärdighet eller, om transaktioner med flera parter görs, varje enskild deltagande parts kreditvärdighet skall vederbörligen ha undersökts.

Transaktionerna skall av styrelsen eller direktionen på förhand underställas bolagsstämman för godkännande, varvid bolagsstämman skall fatta beslut med tillämpning av de regler för beslutförhet och majoritet som fastställs i artikel 40. Styrelsen eller direktionen skall lägga fram en skriftlig rapport för bolagsstämman och i den ange skälen för transaktionen, bolagets intresse av att genomföra en sådan transaktion, de villkor på vilka transaktionen genomförs, de risker transaktionen kan medföra för bolagets likviditet och solvens samt den ersättning mot vilken tredje man avses förvärva aktierna. Denna rapport skall inlämnas till registreringsmyndigheten för offentliggörande i enlighet med artikel 3 i direktiv 68/151/EEG.

Det totala ekonomiska bistånd som beviljas tredje man får inte vid något tillfälle leda till att nettotillgångarna minskas så att de understiger det belopp som specificeras i artikel 15.1 a–b, med beaktande också av en eventuell minskning av nettotillgångarna som kan ha inträffat genom bolagets förvärv eller förvärv för bolagets räkning av dess egna aktier i enlighet med artikel 19.1. På skuldsidan i balansräkningen skall bolaget föra upp en reserv, som inte får tas i anspråk för utdelning, av beloppet för det totala ekonomiska biståndet.

Om tredje man med hjälp av ekonomiskt bistånd från bolaget förvärvar egna aktier i den mening som avses i artikel 19.1 eller tecknar aktier som emitterats i samband med en ökning av det tecknade kapitalet, skall det förvärvet eller tecknandet göras till ett rättvist pris."

7. Följande artikel skall införas:

"Artikel 23a

Om enskilda medlemmar av styrelsen eller direktionen i ett bolag som är part i en sådan transaktion som avses i artikel 23.1, eller enskilda medlemmar av styrelsen eller direktionen i ett moderbolag i den mening som avses i artikel 1 i rådets direktiv 83/349/EEG av den 13 juni 1983 om sammanställd redovisning (*) eller ett sådant moderbolag självt,

eller enskilda personer som handlar i eget namn men på uppdrag av medlemmarna i sådana organ eller på ett sådant moderbolags vägnar, är motparter i en sådan transaktion, skall medlemsstaterna med hjälp av lämpliga säkerhetsåtgärder tillse att sådana transaktioner inte strider mot bolagets bästa.

(*) EGT L 193, 18.7.1983, s. 1. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2006/43/EG."

8. I artikel 27.2 skall andra stycket ersättas med följande:

"Artikel 10.2 och 10.3 samt artiklarna 10a och 10b skall tillämpas."

9. I artikel 32 skall punkt 1 ersättas med följande:

"1. Om det tecknade kapitalet minskas, skall åtminstone de borgenärer vilkas fordringar har uppkommit före offentliggörandet av beslutet om minskningen, ha rätt att minst erhålla säkerhet för de fordringar som inte är förfallna till betalning vid tidpunkten för offentliggörandet. Medlemsstaterna får åsidosätta denna rätt endast om borgenären har betryggande säkerhet eller sådan säkerhet inte behövs med hänsyn till bolagets ställning.

Medlemsstaterna skall fastställa under vilka villkor den rättighet som anges i första stycket får utövas. Medlemsstaterna skall under alla förhållanden säkerställa att borgenärerna tillåts göra framställningar till behörig förvaltningsmyndighet eller domstol om betryggande säkerheter, förutsatt att de på ett trovärdigt sätt kan visa att minskningen av det tecknade kapitalet gör att deras fordringar riskerar att inte gottgöras och att de inte erhållit några betryggande säkerheter från bolaget."

10. I artikel 41 skall punkt 1 ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna får frångå bestämmelserna i artikel 9.1, artikel 19.1 a första meningen samt artiklarna 25, 26 och 29 i den mån det behövs för att bestämmelser skall kunna antas eller tillämpas som har till ändamål att underlätta för anställda och andra i den nationella lagstiftningen angivna personkategorier att få del i företagets kapital."

Artikel 2

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 15 april 2008.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 3

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 4

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 6 september 2006.

På Europaparlamentets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

På rådets vägnar
P. LEHTOMÄKI
Ordförande
